

DEPARTAMENT DE GREC.

I.E.S. RAMON MUNTANER (XIRIVELLA).

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA.

GREC   **(1^r i 2ⁿ BATXILLERAT)**

(CURS 2022/2023)

SETEMBRE, 2022

PROGRAMACIÓ DE GREC (1er i 2^{on} BATXILLERAT).

1./ INTRODUCCIÓ.

JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ I CONTEXTUALITZACIÓ.

L'assignatura de Grec en l'etapa de Batxillerat té com a finalitat introduir a l'alumnat en el coneixement bàsic dels diferents aspectes lingüístics i culturals de la llengua i la civilització gregues a fi de permetre-li accedir directament a la riquesa de la tradició literària i clàssica, de les quals han begut en major o menor mesura les diverses manifestacions culturals occidentals i que han conformat el pensament i la base de la civilització actual.

L'estudi de la llengua grega és propedèutic per a l'aprenentatge d'altres llengües estrangeres, per augmentar el cabal lèxic, donant-li més riquesa i matisos, i el bagatge cultural de l'alumnat i ajudar-ho a comprendre millor els mecanismes de la llengua pròpia i a reconèixer els referents culturals que conformen la seua tradició i dels quals s'ha proveït tota la cultura occidental.

Així és com aquesta matèria contribuirà àmpliament a la consecució d'aquells **objectius** de l'etapa de Batxillerat que estan relacionats amb el domini de les destreses lingüístiques, amb la presa de consciència de les realitats que sustenten i conformen el món en el qual viu, tant en l'aspecte social com a polític, artístic, literari, etc., amb la capacitat d'adoptar criteris que ajuden a la seua anàlisi crítica, i amb aquells que es relacionen amb l'adquisició de maduresa personal i social i d'autonomia.

Mitjançant l'estudi de totes dues matèries es fomenten **competències clau** com la **competència en comunicació lingüística i la plurilingüe**, perquè en ambdues preval l'expressió oral i escrita en diferents llengües i requereixen la mobilització de les habilitats necessàries per a comprendre, interpretar i produir missatges orals, escrits i multimodals.

En el mateix sentit, s'activa la reflexió sobre com funcionen la llengua pròpia i altres llengües en establir relacions entre aquestes, de manera que s'afavoreix l'estima pel coneixement del llenguatge i la cultura literària.

Al mateix temps, a través de la comprensió de conceptes polítics, històrics, econòmics i socials del món grec i del llegat d'aquests en l'actualitat, es valora i respecta la diversitat cultural amb la qual cosa es fomenta la **competència clau ciutadana**. A més, s'activen actituds de respecte i compromís per la preservació d'aquesta part de la cultura

hel·lena.

Referent a la **competència clau digital**, en les matèries Grec I i II s'utilitzen recursos didàctics digitals tant per a l'aprenentatge com per a la creació de materials propis, individuals o en grup. D'aquesta manera, es contribueix a l'alfabetització digital de l'alumnat, ja que se l'orienta per a adquirir les habilitats necessàries en el maneig i tractament de la informació de manera veraç i contrastada.

Les **competències clau personal, social i d'aprendre a aprendre i emprenedora** es potencien també mitjançant l'estudi de la llengua i cultura gregues, ja que en crear o interpretar textos en grec es desenvolupa en l'alumnat l'acceptació de l'error com a motor d'aprenentatge, al mateix temps que s'activa el gust per aprendre com a manera de superació. També s'impulsa la reflexió, el desenvolupament personal i la facultat de discernir críticament les fonts d'informació, analògiques o digitals, en el procés d'indagació, tant individual com en equip. Així mateix, es fa conscient l'alumnat de la important herència cultural que des del passat ens ajuda a comprendre el present, i es promou d'aquesta manera la capacitat d'acceptar els canvis que suposen un progrés en l'autoconeixement propi. També impulsa una reflexió crítica i constructiva, alhora que promociona la imaginació i la creativitat per a afrontar la incertesa i decidir a partir de l'estudi de les dades.

Amb la reflexió sobre la llengua i la cultura gregues es desenvolupa també la **competència clau en consciència i expressions culturals** per mitjà del coneixement i la valoració dels vestigis materials i immaterials del món hel·lènic al nostre país, així com de l'anàlisi de la influència d'aquest passat en determinades expressions artístiques, la qual cosa afavoreix el desenvolupament de la identitat personal a través del diàleg intercultural. L'establiment de la relació del passat amb el present potencia en l'alumnat la comprensió raonada de la societat en la qual viu.

La matèria Grec s'imparteix en els dos cursos de Batxillerat, de manera que l'estudi ha de ser gradual i progressiu, de menor a major dificultat, fent ús d'una **metodologia activa i inductiva** en la qual l'alumnat, amb l'ajuda del professorat, pugui anar construint els conceptes gramaticals. Per a dur a terme aquesta metodologia es prioritzen els criteris de freqüència i aprofitament de les estructures lingüístiques més utilitzades als textos clàssics grecs i la comparació d'aquestes estructures amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, amb la qual cosa es pretén aconseguir un procés d'aprenentatge personalitzat i adaptat als diversos ritmes de l'alumnat.

Es fomenten les activitats lingüístiques, de reflexió i d'anàlisi sobre **temes transversals**, que encuriosisquen el gust per la lectura i ajuden a la comprensió i

expressió oral i escrita. Amb tot això, es potencia la capacitat crítica i l'autoestima de l'alumnat.

Les matèries Grec I i II del Batxillerat es relacionen amb les matèries optatives de l'Educació Secundària Obligatoria Cultura Clàssica en 3r i Llatí, en 4t. A més, estan íntimament vinculades amb les matèries Llatí I i II de Batxillerat, ja que en totes dues matèries es treballen aspectes lingüístics i culturals de la civilització grecoromana.

El currículum de totes dues matèries, Grec I i Grec 11, inclou **cinc competències específiques** amb la descripció corresponent, en la qual es proporciona també informació sobre les connexions amb les competències clau, principalment la competència plurilingüe i la ciutadana que presenta el grec com a eina per a l'aprenentatge i la comprensió d'altres llengües i de la cultura en general.

Les competències específiques de Grec en Batxillerat s'estableixen al voltant de dos eixos principals: el primer té com a objectiu situar **la lectura, la interpretació i la traducció de textos** de diferent tipologia com a punt de partida per a l'aprenentatge de les llengües, a més de la cultura i civilització, i activar simultàniament els sabers de caràcter lingüístic i no lingüístic.

El segon eix comporta el desenvolupament de procediments que promouen una reflexió raonada, crítica, personal i col·lectiva al voltant dels textos i el **llegat material i immaterial de la civilització hel·lena i la contribució d'aquesta a la cultura, la societat, la política i la identitat europea**.

Després de les competències específiques es presenten els **sabers bàsics organitzats en quatre blocs** que es presenten des de dues perspectives diferents: lingüística i cultural. L'ordre dels blocs no respon a cap jerarquia d'importància. Els quatre blocs són els següents:

El primer tracta del sistema de la **llengua grega** amb l'estudi de la morfologia i sintaxi de manera seqüencial i acumulativa en els dos cursos en els quals s'imparteix. L'objectiu és descobrir la llengua grega per mitjà del paral·lelisme gramatical amb la llengua llatina i amb altres llengües conegudes per l'alumnat. En aquest bloc es treballa la interpretació, producció i traducció de textos grecs graduats al nivell de l'alumnat.

El segon se centra en **el grec i el plurilingüisme**, amb la finalitat de descobrir la pervivència d'aquest en altres llengües modernes. En aquest bloc es treballen principalment les **etimologies gregues** mitjançant la comparació dels termes d'origen grec amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, sense oblidar la intermediació amb el llatí. D'aquesta manera, es pretén que l'alumnat amplie el cabal lèxic i en faça un ús precís en diferents situacions comunicatives.

El tercer bloc està dedicat a la **literatura grega**, l'objectiu primordial de la qual és despertar en l'alumnat l'interès per conèixer la literatura clàssica i la influència d'aquesta, i promoure'n la lectura com a font de plaer i de coneixement del món.

En el quart bloc es treballen els **aspectes culturals i patrimonials del món grec**, la influència en el món romà i la pervivència hui dia. S'estudien conceptes com la democràcia, l'oratòria, la mitologia, la història, la societat, la vida quotidiana, entre altres, i **la influència d'aquests en les manifestacions artístiques i culturals**. També es tracta el patrimoni material i immaterial de la cultura hel·lenica que facilita la comprensió i posada en valor d'aquesta herència i de les arrels de la cultura europea.

Les **situacions d'aprenentatge** tenen com a principal objectiu promoure l'adquisició i desenvolupament de les diferents competències específiques de la matèria, si bé es recomana plantejar-les amb un enfocament interdisciplinari i coordinar l'ensenyament del grec amb el de la llengua i cultura llatines, si l'alumnat cursa ambdues matèries.

Finalment, s'estableixen els **criteris d'avaluació** amb els quals es valora el progrés de l'alumnat respecte a les competències específiques de la matèria. En suma, les matèries Grec I i II s'orienten en funció dels **descriptors operatius** per a aconseguir els **objectius** del Batxillerat i promoure l'adquisició i el desenvolupament de les **competències clau** necessàries per a enfrontar els reptes i desafiaments del segle XXI.

2.- OBJECTIUS.

1.- Conèixer i utilitzar els aspectes fonètics, morfològic, sintàctics i lèxics bàsics de la llengua grega, iniciant-se en la interpretació i traducció de textos.

2.- Reflexionar sobre els elements fonamentals que constitueixen les llengües i les seues influències mútues en l'espai i en el temps, familiaritzant-se amb elements de la llengua grega que ajuden a la comprensió de les modernes, entre elles de la seua pròpia.

3.- Interpretar textos literaris, històrics, filosòfics, traduïts i originals, comprenent la seua estructura i el pensament i ideologia en ells reflectit amb una actitud crítica davant el món grec i el món en què viuen.

4.- Cercar i indagar en documents i fonts d'informació variades, obtenint d'ells dades rellevants per al coneixement de la llengua, història i cultura estudiades.

5.- Apreciar els valors principals i més característics (humanístics, ètic-professionals, estètics, religiosos), establits per la societat grega, en la qual van tenir

àmplia vigència, identificant en ella les fonts d'on procedeixen formes de pensar del món actual.

6.- Desenvolupar el sentiment de pertinença a la unitat política, social i cultural que és Europa, en la base de la qual està el món grec, amb actituds de tolerància i respecte cap als seus diferents pobles i els de altres zones del món.

7.- Aconseguir un ampli coneixement de la composició i derivació de paraules de les llengües modernes, especialment de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, relacionades amb el grec antic.

Aquests objectius generals (i la seua concreció en els específics) s'han tingut en compte per a posar-los en relació amb les **competències bàsiques**, de la mateixa manera que els criteris d'avaluació que més a baix especificuem.

3.- COMPETÈNCIES.

Les competències del currículum establides per la normativa bàsica per al nostre sistema educatiu, així com els corresponents descriptors operatius, especificades al decret 108/2022, de 5 d'agost, del DOGV són:

- a) Comunicació en comunicació lingüística (CCL).**
- b) Competència plurilingüe (CP).**
- b) Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM).**
- c) Competència digital (CD).**
- d) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA).**
- i) Competència ciutadana (CC).**
- f) Competència emprenedora (CE).**
- g) Competència en consciència i expressions culturals (CCEC).**

Així doncs, en l'aprenentatge per competències, l'assignatura de Grec exerceix un paper essencial al costat de les altres assignatures que cursa l'alumne. D'altra banda, és evident que l'assignatura de Grec contribuirà en major mesura al desenvolupament de determinades competències, per la qual cosa cal assenyalar en quins aspectes

contribueix el Grec a aqueix desenvolupament en cada competència. Referirem doncs aquesta contribució ací de forma general, de manera que serà en l'anàlisi dels continguts de la matèria Grec i en la programació d'aula on de forma específica es desenvoluparà l'aprenentatge per competències.

3.A) COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

1. Competència específica 1.

Analitzar els elements bàsics de la llengua grega, tot identificant i reflexionant sobre el funcionament lingüístic a través de la comparació amb el llatí i amb les llengües conegudes per l'alumnat.

***Descripció de la competència

Amb l'adquisició d'aquesta competència es pretén que l'alumnat entenga de manera progressiva la vinculació estreta en el funcionament gramatical i sintàctic de la llengua grega amb la llatina, de manera que mitjançant l'analogia i la comparació entre ambdues pugui comprendre amb més facilitat el funcionament d'aquestes, el concepte de flexió i les construccions més característiques, així com aconseguir un coneixement essencial de la fonologia, morfologia, sintaxi i lèxic de la llengua grega.

D'aquesta manera, l'alumnat aconseguirà activar aquests sabers bàsics de caràcter lingüístic com a eina per a la comprensió i no com a fi, per arribar a entendre la llengua com una entitat viva i no com la suma abstracta de diferents elements com són el vocabulari i la gramàtica.

Amb l'aprofundiment en la comprensió del funcionament gramatical de la llengua grega, l'alumnat aconseguirà una reflexió personal sobre la seua pròpia llengua, aprèn a manejar termes metalingüístics i amplia el repertori lèxic, la qual cosa comporta el desenvolupament de la seua maduresa i autonomia personal, i afavoreix les competències clau en comunicació lingüística i plurilingüe.

Per al primer curs es considera oportú el maneig dels elements bàsics del sistema lingüístic a nivell nominal, pronominal, verbal i oracional, i comparar-lo amb la llengua llatina. En el segon curs, a més de la consolidació de tot l'anterior, es recomana l'aprofundiment en les excepcions de la flexió nominal i pronominal, en els aspectes més complexos de la conjugació verbal, personal i no personal, i els de la sintaxi oracional.

Així, mitjançant aquesta competència, es pretén que al final del primer curs l'alumnat valore la importància del grec com a mitjà de transmissió de cultura tant oral com escrita. I al final del segon, que aprecie la diversitat lingüística i s'interesse per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors operatius: CCL 1, CCL2, CP2, STEM2.

2. Competència específica 2.

Identificar i valorar els principals elements lèxics grecs, els canvis i el llegat d'aquests en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els hel·lenismes, els neologismes, la composició i la derivació, tant de vocabulari quotidià com especialitzat.

***Descripció de la competència

Aquesta competència, aplicada des d'un enfocament plurilingüe, ajuda l'alumnat a ampliar el vocabulari de les llengües que coneix, ja que les relaciona entre si per mitjà de la identificació dels lexemes, prefixos i sufixos que conformen les paraules, i a analitzar els possibles canvis que s'hagen produït de manera diacrònica a nivell fonètic, morfològic o semàntic.

D'altra banda, contribueix a millorar la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita de l'alumnat en llengües romàniques o no romàniques, de manera que pot identificar i explicar la base etimològica d'una paraula, deduir el significat de neologismes o termes de llenguatge especialitzat, així com crear famílies lèxiques.

D'aquesta manera, s'impulsa un aprenentatge interconnectat i deductiu, descobrint i valorant el paper de la llengua grega en la formació de les llengües romàniques i la contribució d'aquestes en aquelles més allunyades per mitjà del vocabulari específic de diversos camps científics i tècnics.

Aquesta competència afavoreix el respecte per la diversitat lingüística i promou l'interès per altres cultures per a construir una identitat europea, a més de promoure les competències clau en comunicació lingüística i plurilingüe.

Al final del primer curs es pretén que l'alumnat aplique les normes bàsiques d'evolució fonètica que permeten trobar les relacions lèxiques dels ètims grecs en les llengües del repertori individual. Al final del segon curs, ha d'haver aconseguit una major sistematització de la formació de derivats nominals i verbals en el grec i en les llengües

que coneix, tenint en compte l'ús de la composició, prefixos i sufixos per a inferir-ne el significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.

3. Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos grecs, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

*****Descripció de la competència**

L'adquisició d'aquesta competència permet a l'alumnat la comprensió i l'expressió oral i escrita en llengua grega partint de textos de dificultat progressiva i contextualitzats des del punt de vista històric, polític, social i cultural, ja que la lectura de textos grecs implica un context allunyat de l'experiència personal.

Per aquest motiu, és necessari usar eines d'interpretació que col·laboren a desenvolupar l'autonomia de l'alumnat a l'hora de llegir els textos, tant adaptats com originals, fugint de l'interès excessiu per l'anàlisi i desxifratge d'unitats gramaticals en lloc de valorar la comprensió global del text.

La comprensió i la interpretació de textos grecs permet a l'alumnat consolidar els coneixements adquirits en altres matèries i relacionar-los de manera que valore la cultura hel·lènica com un dels pilars de la civilització occidental. Al seu torn, ser conscients d'aquesta vinculació impulsa la seua autoestima i li permet l'emissió de judicis de valor argumentats.

Mitjançant aquesta competència específica es valora la importància de la cerca de fonts primàries adequades per a obtindre informació i es descobreix la pervivència i adaptació d'elements lingüístics i culturals del món hel·lè en el nostre present. També es potencien, alhora, les competències clau en comunicació lingüística i plurilingüe, a més de la digital i la ciutadana, en valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat.

El desenvolupament competencial d'aquest apartat ha d'observar atentament una gradació i progrés adequats. En el primer curs l'alumnat hauria d'aconseguir llegir, traduir, comprendre textos senzills i adaptats que es corresponguen amb els elements gramaticals treballats en la competència 1 i comprendre i produir missatges orals en grec com a manera de reforçar l'aprenentatge lingüístic per mitjà de l'oralitat i reconèixer la

importància del grec com a vehicle de transmissió de cultura i comunicació. En el segon, interpretar i traduir textos adaptats i originals de diferents gèneres literaris amb una anàlisi valorativa de la versió que permeta considerar l'error com a motor de l'aprenentatge.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CCL4, CCEC1, CCEC2.

4. Competència específica 4.

Identificar i valorar les contribucions del món grec en l'origen de la democràcia i de la ciutadania europea, i relacionar críticament el present i el passat.

*****Descripció de la competència**

Les matèries Grec I i II no només comporten l'estudi de la llengua, sinó també de la cultura per a poder contextualitzar-la, per la qual cosa amb aquesta competència es pretén que l'alumnat analitzi les principals característiques de la civilització grega, les relacione amb la nostra cultura actual i valore la importància de l'herència hel·lènica en la nostra ciutadania democràtica europea.

Aquesta anàlisi ha de promoure en l'alumnat estratègies de reflexió i inferència que potencien el seu desenvolupament personal i judici crític, ja que requereixen una anàlisi valorativa sobre el llegat grec, una investigació argumentada en fonts tant analògiques com digitals, un diàleg respectuós davant aspectes hui en dia ja superats i una valoració aliena al presentisme.

Mitjançant l'estudi de textos grecs, l'alumnat ha de poder percebre la referència constant a la cultura grega i descobrir la immensa aportació d'aquesta a la identitat europea.

Al final del primer curs, l'alumnat ha de ser capaç de reflexionar sobre la influència i llegat de la cultura grega en la civilització romana, en l'occidental i en el seu entorn més pròxim, i presentar els continguts en diversos formats. Al final del segon curs, ha d'aprofundir en la importància dels gèneres literaris en les manifestacions culturals posteriors, per mitjà d'investigacions senzilles de temes monogràfics. En ambdós cursos aquesta competència fomenta el debat respectuós cap a altres cultures i maneres de vida.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CCL3, CP3, CD1, CPSAA4, CC1.

5. Competència específica 5.

Identificar i valorar el patrimoni, material i immaterial, de la civilització grega com a font de saber i d'inspiració de diferents manifestacions culturals.

*****Descripció de la competència**

Mitjançant aquesta competència l'alumnat aprén a reconèixer i valorar la presència grega, material i immaterial, com a part dels senyals d'identitat europea, mitjà transmissor de coneixement i font d'inspiració d'altres manifestacions culturals al llarg de la història. Es pretén, així, despertar el seu interès i la preocupació per la conservació i comprensió d'aquest patrimoni per a poder gaudir-ne tant en el present com en generacions futures, utilitzant recursos analògics i digitals.

L'estudi i el contacte directe o virtual amb aquests elements patrimonials en museus, jaciments arqueològics o viatges culturals constitueix per a l'alumnat un exercici d'anàlisi i reflexió que permet entendre millor el seu entorn històric i patrimonial d'una manera més crítica i precisa.

D'aquesta manera, l'alumnat adquireix el bagatge necessari per a comprendre les arrels gregues de la nostra manera de ser i de pensar i les pren com a referència per a comprendre millor el món actual.

Al final del primer curs, s'espera que l'alumnat identifique i valore la influència del món grec en la península Ibèrica i en la Comunitat Valenciana per mitjà d'activitats que fomenten el respecte a la cultura i valors d'altres civilitzacions. Al final del segon, l'alumnat ha de reconèixer, a més, la importància de la tradició grega com a font d'inspiració en les manifestacions culturals i artístiques posteriors per mitjà de senzilles investigacions de caràcter científic.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CCL3, CD3, CC1, CC4, CE1, CCEC1, CCEC2.

3.B) OBJECTIUS ESPECÍFICS DE GREC QUE CONTRIBUEIXEN A DESENVOLUPAR LES COMPETÈNCIES.

1. Conèixer i comprendre els aspectes bàsics de la morfologia i la sintaxi grega, de manera que l'alumnat pugui traduir i interpretar textos grecs adequats a aquest nivell de l'ensenyament i relacionats amb aspectes culturals.

2. *Reflexionar sobre els elements fonamentals que conformen les llengües, aprofundint en el coneixement de les seues estructures i millorant l'ús de la seua pròpia per semblança o diferència amb la grega.*

3. *Ordenar els seus propis conceptes lingüístics, establint categories jeràrquiques, oposicions i relacions entre àmbits lingüístics diferents.*

4. *Identificar i interpretar un nombre apropiat a aquest nivell d'ètims grecs en el vocabulari del de la seua llengua materna i altres llengües modernes estudiades.*

5. *Assimilar elements culturals grecs mitjançant la interpretació de textos originals senzills i la lectura d'altres traduïts referents als diferents valors, costums i formes de vida dels grecs.*

6. *Adquirir un lèxic grec bàsic derivat dels textos traduïts, que li proporcione la soltesa adequada per a enfrontar-se a la traducció dels textos següents i deduir el significat d'altres paraules gregues derivades.*

7. *Interpretar i analitzar l'estructura i el contingut dels diferents textos presentats en traducció.*

8. *Valorar les aportacions del món clàssic com a element integrador de diferents corrents de pensament i actituds que conformen l'àmbit cultural europeu al que l'alumnat pertany, desenvolupant així el seu sentiment de pertinença al mateix.*

9. *Investigar en el passat històric del món grec i reconèixer els aspectes del món contemporani que es deriven d'aquell.*

10. *Cercar i investigar de forma crítica en documents i fonts variades d'informació, amb la finalitat de desenvolupar tècniques de treball intel·lectual que els permeten aprofundir de forma individual en el coneixement de la llengua i la cultura estudiades.*

11. *Crear-se una consciència individual que els ajude a formar-se opinions personals a través de l'adquisició dels valors humanístics que la cultura grega atresora.*

12. *Captar i assimilar els valors ètics, estètics, literaris, polítics, etc., que formaven la cultura grega, identificant en ella les fonts d'àmplies parcel·les del món contemporani.*

13. *Desenvolupar el sentiment de pertinença a la comunitat política, socioeconòmica i cultural, assimilant els ideals de llibertat, democràcia, igualtat, mesura i respecte a l'ésser humà que van rebre primera formulació en la cultura grega.*

14. *Adquirir les tècniques de treball intel·lectual i els coneixements científics propis de la matèria de Grec per a poder abordar amb èxit l'estudi de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials i, en general, per a iniciar-se en els mecanismes de la recerca científica.*

15. *Adquirir una sensibilitat artística i literària que l'estudi de la cultura grega en totes les seues manifestacions (pensament, art, esport, etc.) proporciona necessàriament*

com a bressol intel·lectual d'Occident, al mateix temps que és ajuda inestimable per a relacionar continguts de diverses àrees de coneixement.

La contribució i els continguts en el desenvolupament de competències es tradueixen en un coneixement competencial (coneixement conceptual, procedimental i actitudinal), destreses competencials i actituds competencials.

4.- SABERS BÀSICS (CONTINGUTS).

4.1. INTRODUCCIÓ I CONCEPTES.

Els sabers bàsics de Grec I i II s'orienten des de la perspectiva lingüística i sociocultural a la consecució de les competències específiques esperades en el pla lingüístic i del coneixement crític d'un passat que té una gran empremta en la vida diària de la nostra societat.

Els sabers s'estructuren en quatre blocs que es distribueixen entre els dos cursos. En tractar-se d'una llengua és evident que els sabers, igual que succeeix amb les competències específiques, estan interconnectats, per la qual cosa la manera de presentar-los no pressuposa una jerarquia o ordre preestablits per encetar-los, sinó que estan oberts a l'ordenació que cada docent considere més oportuna.

Aquests sabers, tant en el pla lingüístic com en el cultural, són compartits en bona part amb les matèries de llengua, sobretot Valencià i Castellà, i també amb les d'Història de l'Art, Literatura Universal, Filosofia i Història de la Filosofia.

El primer bloc, Sistema de la llengua grega, es divideix en dos subgrups, Estructura de la llengua grega i Textos grecs i la interpretació, traducció i producció d'aquests.

El primer, Estructura de la llengua grega, recull tots els elements necessaris per a aconseguir la competència lingüística requerida. Els sabers es distribueixen entre els dos cursos tenint en compte la continuïtat necessària de tots dos. Els sabers del primer curs doten l'alumnat de les eines necessàries per a estudiar textos i enunciats propis de dificultat bàsica, mentre que els del segon any aprofundeixen en les peculiaritats i característiques específiques de nivells de llengua més elevats i de gèneres literaris específics.

El segon, Textos grecs i la interpretació, traducció i producció d'aquests, presenta sabers que continuen els del bloc anterior i proporcionen a l'alumnat les destreses

necessàries per a accedir a la traducció, comprensió i producció de textos i enunciats de manera oral i escrita. Les estratègies per a l'anàlisi, traducció, comprensió i expressió del grec a les llengües d'ús de l'alumnat, i viceversa, s'han d'orientar a l'adquisició de les competències específiques de caràcter lingüístic. Hauran d'estar connectades necessàriament amb les de caràcter sociocultural i històric, la qual cosa expressa de manera clara la relació estreta de totes les competències i tots els sabers que componen la matèria. Per això, aquest apartat està orientat fonamentalment als sabers que desenvolupen les competències específiques corresponents.

El segon bloc, El grec i el plurilingüisme: ètims, derivació, composició i hel·lenismes, té com a focus la relació i l'anàlisi justificades de la llengua grega respecte al repertori lingüístic de l'alumnat. D'aquesta manera, l'alumnat aprofundeix en els sabers i anàlisis metalingüístiques, la qual cosa permet, al seu torn, una millora substancial en les llengües d'ús habitual en el vocabulari i la comprensió. És en aquest bloc en el qual es troba la major interconnexió amb les competències específiques d'altres llengües d'ús de l'alumnat.

El bloc tercer, Literatura grega: gèneres literaris i obres, tracta les obres de diferents gèneres tant de autores com d'autors que han suposat una fita en el desenvolupament cultural europeu. En un primer moment, es presenten les peculiaritats de la producció literària clàssica, com a forma d'expressió pròpia de l'època i les connexions de la literatura grega amb la llatina. A partir d'ací, s'ha d'anar aprofundint en cadascun dels gèneres i èpoques posant l'accent en aquells autors i autores les obres de les quals hagen tingut una major transcendència per a la literatura europea.

El quart bloc, Grècia i la seua pervivència, es compon de dos subgrups, que engloben els sabers relacionats amb els aspectes històrics, socioculturals i patrimonials més importants i necessaris per a la comprensió correcta de la cultura i la llengua gregues.

El primer, Grècia i la seua pervivència, se centra en els continguts geogràfics, històrics i socioculturals més destacats del món grec necessaris per a dotar l'alumnat del context necessari que afavorisca la comprensió dels textos que es treballen en els blocs anteriors. En qualsevol cas, s'haurà de tindre una visió de conjunt fonamental i clara de la història i evolució de la societat hel·lena.

El segon, Grècia i el seu llegat, tracta totes les qüestions relatives a l'herència del món grec que abasta des de l'arquitectura a l'organització social i la pervivència de la cultura grega des de l'antiguitat fins als nostres dies en el món occidental. Per mitjà de tot això, l'alumnat adquireix una consciència crítica dels elements que formen el nostre model

de convivència actual basat en el respecte a altres cultures i maneres de vida, però sense oblidar-ne els elements que li són propis. Aquest bloc presenta una connexió clara amb les competències específiques i els sabers associats de matèries com a Història d'Espanya, Història de l'Art, Literatura Universal, Literatura Universal, Filosofia i Història de la Filosofia.

4.2. Bloc 1: SISTEMA LENGUA GREGA.

ESTRUCTURA LENGUA GREGA. CE1 i CE2	1r BATX	2n BATX
Abecedari, pronunciació i accentuació de la llengua grega.	X	
Tipus de paraules: variables i invariables.	X	
Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal.	X	
Peculiaritats de la declinació grega.		X
Conjugació: El verb grec.	X	X
Els casos i els usos d'aquests.	X	
La concordança i l'ordre de paraules.	X	
L'oració: simples i compostes.	X	X
Formes nominals del verb.	X	X

TEXTOS GRECS I LA INTERPRETACIÓ, TRADUCCIÓ I PRODUCCIÓ D'AQUESTS. CE1, CE2 i CE3	1r BATX	2n BATX
Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los	X	X
Recursos estilístics freqüents i la relació d'aquests amb el contingut		X
Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la auto-reparació	X	X
Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.	X	X
Importància de la influència del grec en les llengües del repertori individual de l'alumnat.	X	
Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfolio europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.	X	X
Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.	X	X

4.3. Bloc 2: EL GREC I EL PLURILINGÜISME

ÈTIMS, DERIVACIÓ, COMPOSICIÓ I HEL·LENISMES. CE2	1r BATX	2n BATX
Origen i evolució dels sistemes d'escriptura. L'alfabet grec.	X	
Regles de transcripció de l'alfabet grec a la llengua d'ensenyament.	X	
Formants grecs (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament i en termes específics de les ciències i la tècnica.	X	X
Hel·lenismes i tecnicismes d'ús freqüent, integrats en les llengües modernes i l'ús d'aquests en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris ...)	X	
Influència del grec en les llengües d'ensenyament i en la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.	X	X
Lèxic específic bàsic per a la reflexió sobre la comunicació, la llengua i l'aprenentatge d'aquesta.	X	X
Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.	X	X
Valoració de la importància del grec per a la comprensió i expressió correctes en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.	X	X
Respecte per la diversitat lingüística.	X	X
Bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris i glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua grega com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres	X	X

4.4. Bloc 3: LITERATURA GREGA

GÈNERES LITERARIS I OBRES. CE4 i CES	1r BATX	2n BATX
Principals gèneres literaris, obres i autors grecs, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors.		X
La llengua grega com a principal via de transmissió del món clàssic.	X	
Pervivència dels temes, motius i tradicions de la literatura grega en la producció cultural europea.		X
Analogies i diferències entre els gèneres literaris grecs i els de la literatura actual.		X
Interès cap a la literatura i la lectura d'aquesta com a font de plaer i de coneixement del món.		X
Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.	X	X

4.5. Bloc 4: GRÈCIA I LA SEUA PERVIVÈNCIA

GRÈCIA I LA SEUA CUL TURA. CE 4 i CES	1r BATX	2n BATX
Principals aspectes geogràfics i etapes històriques del món grec relacionats amb la comprensió de l'evolució d'Europa.	X	
El món grec i la mar.	X	
Evolució històrica de l'organització social de Grècia com a part essencial de la història i cultura de la societat actual.	X	
Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura gregues en la conformació de la nostra identitat com a societat i anàlisi crítica d'aquests.	X	
Respecte per la diversitat cultural.	X	X
Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització grega.	X	X
Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.	X	X
Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia grega fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.	X	X
Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.	X	X

GRÈCIA I EL SEU LLEGAT. CE4 i CE5	1r BATX	2n BATX
Relació de Grècia amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental.	X	
Les representacions i festivals teatrals, evolució i pervivència en l'actualitat.	X	
Les competicions atlètiques i la pervivència d'aquestes en l'actualitat.	X	
L'educació en l'antiga Grècia: els models educatius d'Atenes i Esparta i la comparació amb els sistemes actuals.	X	
Les institucions polítiques gregues i la influència i pervivència d'aquestes en el sistema polític actual.	X	
Exemples rellevants de la influència de la mitologia clàssica en manifestacions artístiques i literàries.		X
Vestigis de la presència grega en la península Ibèrica.	X	
Comparació i anàlisi contextualitzada d'aspectes de la societat grega relacionats amb els principals reptes del segle XXI.	X	
La importància del discurs públic per a la vida política i social.		X
Interès per conèixer l'origen grec de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.	X	X
Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat	X	X

4.6 ALTRES PROCEDIMENTS.

- Lectura d'una selecció de textos clàssics grecs traduïts al castellà.
- Traducció de textos grecs adaptats al nivell de coneixements de l'alumnat a cada moment.
- Anàlisi morfosintàctica dels textos i comparació amb les estructures del castellà i valencià.
- Realització d'exercicis que exemplifiquen els coneixements adquirits.
- Indagació de petjades semàntiques gregues en el lèxic actual de les llengües conegudes per l'alumne.
- Aprenentatge de vocabulari en relació amb els textos i agrupació per famílies de paraules.
- Elaboració d'un quadern personal que arreplegue diversos exemples d'etimologies ordenades segons diversos criteris: alfabètic, derivació, composició i curiositats vàries.
- Elaboració d'un vocabulari personal amb les paraules assenyalades en negreta en els diferents vocabularis de cada unitat.
- Deducció, a través de les lectures, de les manifestacions de la política, societat i cultura de la Grècia Clàssica.
- Anàlisi, a través de diferents mitjans audiovisuals, de la producció artística grega en els seus diferents moments històrics i la seua repercussió actual.
- Observació d'obres d'art, de qualsevol època, que arrepleguen la influència temàtica o formal de Grècia.
- Lectura, o bé d'algunes novel·les històriques de tema grec, o bé d'algunes obres originals (traduïdes) gregues, triades a partir dels suggeriments del professor o de diferents indicacions i recursos.
- Comparació amb textos de literatura actual del tema de cada unitat.
- Visionat de pel·lícules, documentals i *CD-ROMs* de tema grec, històric o mitològic.
- Recerca dels aspectes històrics més rellevants de Grècia i elaboració de crítiques a les novel·les històriques o altres obres i del material audiovisual que els alumnes llegiran i veuran al llarg del curs.
- Cerca de petjades de l'Antiguitat Clàssica en diferents manifestacions presents.

-Realització de treballs de recerca, a partir de fonts d'informació variades i accessibles i que puguin implicar l'establiment de relacions entre el món clàssic i l'actual.

4.7. ALTRES ACTITUDS.

- Lectura amb soltesa de textos grecs.
- Escriptura correcta del grec.
- Adquisició d'un vocabulari bàsic d'unes 150 paraules d'ús freqüent en àtic clàssic, el dialecte grec estudiat.
- Assimilació dels elements culturals, històrics i socials que van constituir l'entorn del poble que parlava la llengua objecte d'estudi.
- Adquisició d'una tècnica de traducció que permeta la comprensió global dels textos treballats i la seua correcta versió al castellà o valencià.
- Consecució d'un domini de les estructures morfològiques i sintàctiques de la llengua grega en els seus aspectes fonamentals i usos més freqüents.
- Increment del lèxic castellà i valencià de l'alumnat i millorament de la comprensió i maneig tant de la seua pròpia llengua com de les altres que l'alumne aprenga.
- Comprensió adequada de la selecció de textos clàssics grecs traduïts al castellà o valencià.
- Capacitat per a relacionar una manifestació artística moderna o contemporània amb el seu ascendent grec.

5.- UNITATS DIDÀCTIQUES.

****L'especificació de tots aquests aspectes i continguts distribuïts per temes o unitats didàctiques queda establida segons el següent **TEMARI**:

5.1. ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

Quant a primer de Batxillerat, aquestes unitats estan classificades en dos grans blocs: un temari gramatical o un temari cultural. Al seu torn, en el primer d'ells dividim

cada unitat, a partir de la tercera en quatre apartats: morfologia nominal, morfologia verbal, sintaxi i vocabulari i etimologies.

En segon de Batxillerat també separem les unitats de contingut gramatical d'aquelles que afecten a continguts culturals específics, i deixem aparte el relatiu a la traducció de textos (ja especificats) i a l'estudi del vocabulari.

1er BATXILLERAT

***TEMARI GRAMATICAL.**

TEMA 1: L'ALFABET GREC I LES SEUES CARACTERÍSTIQUES.

L'alfabet grec. Característiques. Signes diacrítics i de puntuació. Normes generals de transcripció. Fonologia grega.

TEMA 2. CARACTERÍSTIQUES FONAMENTALS DE LA LLENGUA GREGA.

Concepte de llengua flexiva. Categories gramaticals. Paraules flexives: Gènere, nombre i cas. Concepte de declinació. Introducció a les categories verbals. La concordança. Introducció a l'article.

TEMA 3: 1^a i 2ª DECLINACIONS. PRESENT INDICATIU ACTIU. CASOS. ORACIONS SIMPLES I COMPOSTES COORDINADES.

- a) Morfologia nominal: 1^a (femenins) i 2ª declinacions (masculins).
- b) Morfologia verbal: Present d'indicatiu actiu dels verbs temàtics i del verb εἶμί.
- c) Sintaxi: Valors generals dels casos. L'ordre de paraules. L'oració simple i les compostes (coordinades). La negació.
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 4: 1^a i 2ª DECLINACIONS. ADJECTIUS. ADVERBIS. PREPOSICIONS PRESENT INDICATIU MITJÀ. CASOS. COMPLEMENTS CIRCUMSTANCIALS.

- a) Morfologia nominal: 1ª declinació (masculins) i 2^a (neutres). Adjectius de la 1^a i 2ª declinacions. Els adverbis de manera. Les preposicions.

- b) Morfologia verbal: La veu mitjana del present d'indicatiu.
- c) Sintaxi: Sintaxi de l'adjectiu. Sintagmes preposicionals i complements circumstancials. Altres valors dels casos.
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 5: ELS PRONOMS. L'IMPERFECTE. ORACIONS DE RELATIU.

- a) Morfologia nominal: Pronoms personals. Pronoms demostratius. Αὐτός. Altres pronoms-adjectius. Pronoms relatius.
- b) Morfologia verbal: L'imperfecte.
- c) Sintaxi: Oracions de relatiu.
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 6: LA 3ª DECLINACIÓ (I). L'INFINITIU. ORACIONS COMPLETIVES.

- a) Morfologia nominal: Introducció a la 3ª declinació. Temes en *oclusiva.
- b) Morfologia verbal: L'infinitiu.
- c) Sintaxi: Oracions completives (I). Oracions amb conjunció (ὅτι) i d'infinitiu.
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 7.- LA 3ª DECLINACIÓ (II). ELS PARTICIPI. CONSTRUCCIONS DE PARTICIPI. ORACIONS INTERROGATIVES.

- a) Morfologia nominal: 3ª declinació: Temes en líquida i nasal (i –ντ-). Adjectius. Interrogatius i indefinits
- b) Morfologia verbal: Els participis.
- c) Sintaxi: Sintaxi del participi. Construccions. Oracions interrogatives.
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 8.- LA 3ª DECLINACIÓ (III). VERBS CONTRACTES. LA PASSIVA.

- a) Morfologia nominal: 3° declinació: Temes en silbant, en vocal suau i en diftong. Adjectius. Numerals.
- b) Morfologia verbal: Els verbs contractes.
- c) Sintaxi: La veu passiva. Recapitulació.

d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 9.- COMPARATIUS I SUPERLATIUS. EL *AORIST. ORACIONS CIRCUMSTANCIALS (I).

- a) Morfologia nominal: Comparatius i superlatius.
- b) Morfologia verbal: El tema de aorist (sigmàtic i temàtic).
- c) Sintaxi: Oracions circumstancials (I).
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 10.- VARIANTS DE LA DECLINACIÓ. EL FUTUR. ORACIONS CIRCUMSTANCIALS (II).

- a) Morfologia nominal: Formes irregulars i menys freqüents.
- b) Morfologia verbal: El tema de futur.
- c) Sintaxi: Oracions circumstancials (II).
- d) Vocabulari i etimologies.

TEMA 11.- RECAPITULACIONS. MODES SUBJUNTIU, OPTATIU I IMPERATIUS. ORACIONS CIRCUMSTANCIALS (III). REPASSOS.

- a) Morfologia nominal: Recapitulació.
- b) Morfologia verbal: Els modes subjuntiu i optatiu. L'imperatiu.
- c) Sintaxi: Oracions circumstancials (III). Recapitulació de les oracions subordinades.
- d) Vocabulari i etimologies.

***TEMARI CULTURAL.**

I./ TEMES INTRODUCTORIS.

- 1.- Grècia i el llegat grec: la llengua i cultura gregues i les llengües i cultures europees.
- 2.- Geografia grega.
- 3.- Les llengües indoeuropees.
- 4.- Història de l'alfabet.

II./ HISTÒRIA DE GRÈCIA.

- 1.- Protohistòria. Creta. Micenes.
- 2.- Època "fosca".
- 3.- Època arcaica.
- 4.- Època clàssica.
- 5.- Època hel·lenística.
- 6.- Època romana i posterior.

III./ SOCIETAT.

- 1.- Època arcaica.
- 2.- Institucions polítiques i societat ateneses.
- 3.- Institucions polítiques i societat espartanes.
- 4.- La dona grega.
- 5.- Festes religioses i competicions atlètiques.
- 6.- L'educació.

IV./ LITERATURA I CULTURA.

- 1.- L'èpica.
- 2.- La lírica.
- 3.- El teatre: Tragèdia i comèdia.
- 4.- La historiografia.
- 5.- L'oratòria.
- 6.- La filosofia.
- 7.- La literatura en l'època hel·lenística.
- 8.- La ciència grega.

V./ MITOLOGIA I RELIGIÓ.

- 1.- Cosmogonia.
- 2.- Els déus olímpics.
- 3.- Antropogonia.

- 4.- Altres déus.
- 5.- Els cicles mítics.
- 6.- Les religions místiques i no "oficials".

VI./ L'ART.

- 1.- L'art creto-micènic.
- 2.- L'arquitectura.
- 3.- L'escultura.
- 4.- La ceràmica.
- 5.- Altres manifestacions artístiques.

*******LECTURES:**

- L'Odissea (Homer). (1º trimestre).
- Tragèdia grega (obra per concretar). (2º trimestre).
- Comèdia grega (obra per concretar). (3º trimestre).

***Altres obres recomanables i optatives.

2º BATXILLERAT

*******TEMARI GRAMATICAL.**

TEMA 0.

- Repàs de lectures i comentaris de diferents textos.
- Repàs de la morfologia nominal i pronominal de 1º.
  - Repàs de la morfologia verbal de 1º.
  - Repàs de la sintaxi verbal de 1º: L'infinitiu i el participi.
  - Repàs de la sintaxi oracional de 1º: Oracions coordinades i subordinades. Oracions completives i relatives.
  - Repàs de diferents aspectes lèxics de 1º.
  - Repàs de diferents temes culturals de 1º.
- ***Instruccions sobre l'ús del diccionari.

TEMA 1.

El Tema de PERFET actiu i mitjà. Aspectes generals. La reduplicació.

TEMA 2.

El Tema de PRESENT. Aspectes globals: Presents temàtics i *atemàtics.

TEMA 3.

El Tema de AORIST. Aspectes globals: *Aoristos sigmàtics, temàtics, atemàtics i passius.

TEMA 4.

El Tema de FUTUR. Aspectes globals: Futurs sigmàtics, contractes, i passius.

TEMA 5.

El Tema de PERFET. Aspectes globals: Perfectes amb -κ-, aspirats, radicals i mitjà-passius.

TEMA 6.

Repàs i aprofundiment dels verbs irregulars d'ús més freqüent, en els seus diferents temes.

*****TEMARI CULTURAL.

1. Institucions de la democràcia atenesa (assemblea, consell, arconts, pritans, sistema judicial).
2. Espais i monuments de l'Atenes clàssica.
3. La situació de la dona.
4. Homer.
5. El teatre grec (condicions de representació, estructura de les obres, temes del teatre a través de les obres i els autors).
- 6.-Historiografia.
7. Oratòria.

*******TEXTOS PER ANALITZAR I TRADUIR.**

Quant als textos, a més de realitzar-se diferents lectures de diferents textos (i obres completes o una selecció de les mateixes), es realitzaran traduccions d'una nova selecció, realitzada per la Universitat, de extractes de les obres BIBLIOTECA MITOLÒGICA (Epítom VII) de PSEUDO-APOL·LADOR, PROTÀGORES de PLATÓ i DISCURS EN DEFENSA PER LA MORT D'ERATÒSTENES de LÍSIES.

Convé tenir en compte que a més de realitzar la traducció de tals textos, una bona part dels temes gramaticals esmentats, tant els que seran repassats com els nous, es tractaran (a més de les corresponents anotacions) a partir del que vaja apareixent en els propis textos, per la qual cosa el seu estudi es realitzarà d'una manera transversal i gradual.

*******ETIMOLOGIES I LÈXIC.**

D'altra banda, al llarg dels diferents temes es realitzaran diferents estudis sobre el lèxic grec, estudiat per famílies etimològiques, suggeriments dels textos traduïts, índexs de freqüència, camps lèxics, famílies de paraules, etc. S'estudiarà sobretot el lèxic d'alta freqüència, i, sobretot, aquells termes que hagen donat abundants derivats en les nostres llengües, on es realitzarà un estudi detallat dels mateixos (etimologies).

5.2 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

L'assignació a l'assignatura és de 4 hores setmanals, mentre que el curs disposa aproximadament de 32 setmanes, per la qual cosa el nombre d'hores totals de l'assignatura durant tot el curs és d'unes 128 hores (encara que una mica menys en 2º). D'altra banda, a causa que el curs es divideix en tres trimestres hem considerat convenient dividir els continguts de la matèria en tres parts, a raó de una d'elles per cada trimestre. D'altra banda, atès que per a cada unitat didàctica (que són onze en total, en 1º, i nou en 2º) es preveu un temps benvolgut que fluctua entre 8 i 10 sessions (però una mica menys en 2º), en cada trimestre podríem tractar cinc, tres i tres d'aquestes unitats en 1º, i tres en 2º. Per açò, la distribució dels continguts, com a suggeriment inicial i sense menyscapse de possibles fluctuacions, quedaria establida de la següent manera, com en

2º de Batxillerat, on la seqüenciació podrà variar a partir de les aparicions o suggeriments que gradualment apareguen en els textos traduïts:

***1er BATXILLERAT:

- 1^r trimestre: Unitats 1 a 5, de gramàtica, i 1 i 2 de cultura.
- 2º trimestre: Unitats 6 a 8, de gramàtica, i 3 i 4 de cultura.
- 3er trimestre: Unitats 9 a 11, de gramàtica, i 5 i 6 de cultura.

***2^{on} BATXILLERAT:

- 1^r trimestre: Recapitulacions. Temes 1 i 2, i 1 a 3 de cultura.
- 2º trimestre: Temes 3 i 4, i 4 i 5 de cultura.
- 3^r trimestre: Temes 5 i 6, i 6 i 7 de cultura.

A més, dins de la distribució interna dels nuclis de cadascun dels temes, tots ells es tractaran de forma integrada i relacionada, procurant no fer l'efecte que es tracta d'aspectes aïllats. Encara que de totes maneres, alguns dels continguts culturals proposats en els diferents temes són susceptibles de variar quant a la seua distribució temporal, segons les diferents necessitats o motivacions de l'alumnat. (Aquestes variacions, en cas que es dugui a terme, es veuran reflectides en les actes mensuals elaborades per aquest departament). Pel que fa als temes de cultura de 2º de Batxillerat, malgrat el que s'ha dit, aquests es distribuïran de manera proporcional i equitativa al llarg dels tres trimestres del curs.

Finalment, en cadascun dels tres trimestres es durà a terme la lectura i estudi d'almenys una de les obres de lectura obligatòria proposades, i, si açò és possible, d'alguna de les de caràcter opcional.

6.- METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

6.1. SITUACIONS D'APRENENTATGE.

Les situacions d'aprenentatge de les matèries Grec I i II vinculen les competències específiques de l'assignatura amb les competències clau i els desafiaments del segle XXI i descobreixen la pervivència de la llengua i la cultura gregues en la realitat de l'alumnat.

La transversalitat, el paral·lelisme amb el llatí i la interdisciplinarietat han de ser

eixos primordials en el procés d'aprenentatge del grec, que vinculen els coneixements de l'alumnat amb les competències específiques de la matèria. D'aquesta manera es potencia la connexió directa de la llengua i cultura hel·lenes amb altres matèries lingüístiques d'àmbit històric o científic.

Per a l'estudi d'aquestes es recomana un ensenyament actiu i gradual que promoga l'ús d'estratègies d'aprenentatge que afavorisquen la possibilitat d'aprendre gaudint amb activitats, jocs, tallers i reptes didàctics que potencien la motivació, la creativitat, la capacitat de superació i el desenvolupament personal de l'alumnat. S'aconsellen activitats didàctiques que fomenten els treballs de recerca, individuals i cooperatius, que ajuden a estimular la reflexió i l'argumentació de l'alumnat, a més del seu esperit crític. Així mateix, es recomanen activitats de reforç, de recuperació i d'ampliació que ajuden a afermar les competències específiques.

Com a marc general de les situacions d'aprenentatge, amb l'objectiu d'atendre la diversitat d'interessos i necessitats de l'alumnat, s'han d'incorporar els principis del disseny universal d'aprenentatge, i cal assegurar que no existisquen barreres que impedisquen l'accessibilitat física, cognitiva, sensorial i emocional per a garantir la seua participació i aprenentatge, per a això el docent ha de tindre el paper de guia i promotor del progrés personal de l'alumnat mitjançant la selecció de recursos didàctics adequats que inciten a la reflexió sobre el funcionament de la llengua i la cultura gregues. Convé que aquests recursos s'adaptin als diferents ritmes d'aprenentatge, tot respectant la diversitat de l'alumnat alhora que s'incentiva l'afany de superació i es promou la capacitat investigadora i argumentativa.

Cal incorporar activitats que estimulen l'interés i l'hàbit de la lectura, de l'expressió oral i escrita amb exposicions orals, recomanacions de llibres adequats al seu nivell i redacció de treballs individuals i en equip.

Per a l'estudi dels blocs de la llengua grega es recomana un mètode inductiu-contextual, a través del qual l'alumnat descobrisca els continguts gramaticals emprant el criteri de freqüència, el context i la comparació amb altres llengües per a comprendre'ls. Així mateix, per a descobrir el significat de paraules o d'ètims s'han d'utilitzar il·lustracions, famílies lèxiques, jocs i de nou el context. Finalment, es recomana la realització d'exercicis que servisquen per a consolidar els nous aspectes gramaticals estudiats.

En l'apartat del sistema lingüístic s'ha d'intentar relacionar el grec amb el llatí i amb el repertori lingüístic de l'alumnat, de manera que es descobrisquen les analogies i diferències entre la llengua parlada en el món hel·lè amb les conegudes i empleades pel discent.

El Marc europeu comú de referència recomana en les competències lingüístiques que l'aprenentatge de les llengües potencie els conceptes de comprensió i expressió tant oral com escrita, així com la interpretació, traducció i retroversió de textos adaptats. D'aquesta manera, cal fomentar les pràctiques orals i escrites en grec dins l'aula, fent ús de frases, expressions i textos senzills, adaptats o originals. A més, cal promoure activitats de comprensió, anàlisi i desenvolupament mitjançant exercicis d'autocorrecció que servisquen per a consolidar coneixements i destreses.

Quant al bloc de literatura grega (principalment en segon curs de Batxillerat), s'ha d'estudiar la producció literària del món hel·lènic mitjançant la lectura de passatges en llengua original o d'obres adaptades perquè l'alumnat pugui incrementar el seu interès per la lectura. També cal posar en relleu la influència de les obres i dels tòpics literaris grecs en la literatura clàssica llatina i en les produccions de les literatures posteriors.

Pel que respecta al bloc de la cultura grega i la pervivència d'aquesta, s'ha de treballar amb activitats de recopilació i sistematització que estimulen la reflexió i el pensament crític. Per a això, cal partir dels coneixements geogràfics i històrics fonamentals i del llegat per a arribar a una major comprensió del passat, i evitar judicis de valor basats en el presentisme.

Cal promoure la realització de tallers didàctics que ajuden a aplicar processos d'anàlisi, observació i experimentació adequats als continguts per a destacar la importància de l'aprenentatge en el seu desenvolupament personal i afavorir el descobriment, la investigació, l'esperit emprenedor i la iniciativa personal.

L'estudi de la llengua i cultura gregues desenvolupa en l'alumnat opinions personals respectuoses sobre la diversitat lingüística i la manera de vida en uns altres temps i cultures. L'alumnat aprèn d'aquesta manera a relacionar el funcionament de la llengua parlada pels antics grecs amb el llatí i amb les del repertori lingüístic personal, a més de reconèixer que el coneixement del món hel·lènic l'ajuda a interpretar el món actual.

6.2. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS. ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Hem considerat convenient dur a terme una sèrie d'activitats didàctiques que, de forma general, aplicarem en cadascun dels temes ressenyats en el procés d'ensenyament/aprenentatge, i que faciliten el desenvolupament d'estratègies

metodològiques que permetisquen treballar per **competències** en l'aula. Aquestes activitats didàctiques són les següents:

***Activitats d'introducció i coneixements previs.**

Són les que han d'introduir l'interès de l'alumnat pel que fa a la realitat que han d'aprendre. També es realitzen per a conèixer les idees, opinions, encerts o errors dels alumnes i alumnes sobre els continguts que es van a desenvolupar. Consisteixen en:

-El coneixement detallat per part de l'alumne dels objectius, continguts, criteris d'avaluació, etc., de la unitat didàctica, amb la finalitat de que sàpia per on es mou i quin sentit tenen les activitats que es realitzen.

-Introducció motivadora per part del professor o la professora, on s'assenyalen els elements més atractius per actuals i interdisciplinaris del tema que es va a tractar.

-Debat i activitat pregunta-resposta sobre el tema introduït pel professor o professora, amb la finalitat de facilitar una idea precisa d'on es parteix.

-Repàs de les nocions ja vistes amb anterioritat i considerades necessàries per a la comprensió de la unitat, prenent nota de les llacunes o dificultats detectades.

***Activitats de desenvolupament.**

Són les que permeten conèixer els conceptes, els procediments o les noves actituds. Consisteixen en:

-Lectura i comentari de textos traduïts.

-Lectura comprensiva del tema de cultura.

-Resolució d'exercicis sobre hel·lenismes, lèxic grec i transcripció.

-Resolució d'exercicis sobre aspectes morfosintàctics i traducció d'oracions amb aplicació dels mateixos.

-Traducció dels textos originals proposats, seguint els següents passos:

a.- Lectura prèvia en veu alta corregida pel professor.

b.- Anàlisi del vocabulari.

c.- Relacions gramaticals:

-Aïllar les oracions.

-Reconèixer les formes gramaticals.

-Establir les relacions sintàctiques.

d.- Traducció.

-Descobriments en els textos traduïts de la part lingüística, cultural i de lèxic d'interès per a la unitat que s'està treballant. Aquest descobriment serà acompanyat de les

explicacions sistematitzades del professor o la professora quan calga. Convé que la part pròpiament informativa que s'ha de memoritzar, reduïda a continguts mínims, quedi explícitament ressenyada i enquadrada en el quadern de classe de l'estudiant.

-Selecció, comentari i aprenentatge del vocabulari, que es repassarà i aplicarà als textos durant tots els temes.

***Activitats de síntesi-resum.**

Són aquelles que faciliten la relació entre els diferents continguts apresos i afavoreixen l'enfocament globalitzador. Consisteixen en:

-Anàlisi i comentari del text. Entenem per anàlisi el comentari gramatical complet del text traduït, que ha de comprendre, a més de les relacions gramaticals entre els seus elements, la relació existent entre els diferents paràgrafs del text. El comentari de text, després de captar i comentar les idees principals que se'ns transmeten, emet judicis i aporta opinions que no estan directament en el text. Considerem convenient realitzar aquesta activitat després de la traducció, doncs comporta l'avantatge de no emetre judicis previs al coneixement directe del text.

-Visualització de la matèria lingüística i cultural inclosa en cada unitat mitjançant gràfics, paradigmes, esquemes, mapes, etc.

***Activitats de consolidació, recuperació i ampliació, amb respostes als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge..**

Són les que permeten contrastar les idees noves amb les prèvies dels alumnes, així com aplicar els aprenentatges. A més, algunes es programen per als alumnes que no han aconseguit els coneixements treballats. I finalment, unes altres permeten aprofundir en els continguts a aquells alumnes que han realitzat correctament les activitats de desenvolupament. Consisteixen en:

-Realització d'exercicis apropiats i el necessàriament abundants i variats que calga, amb la finalitat d'afermar els continguts lingüístics, culturals i lèxics treballats en el tema.

-Amb la finalitat d'atendre a aquells alumnes i alumnes que plantegen problemes en l'assimilació dels diversos continguts, es prepararan exercicis de dificultat graduada i breus per als temes lingüístics i lèxics, per als temes culturals se'ls demanarà la realització de breus lectures i esquemes de les mateixes, sempre acompanyades de l'ajuda del professor/a.

-Mentre es realitzen aquestes activitats de recuperació, aquells estudiants que hagen aconseguit satisfactòriament els continguts proposats, realitzaran tasques

preparades per endavant per a aprofundir en els mateixos, com a realització de xicotets treballs de recerca sobre temes culturals, lectures complementàries i ampliació de lèxic de la pròpia llengua relacionat amb el tema, mitjançant diccionaris o textos apropiats.

(Aquestes activitats es realitzaran al final sobre els quatre apartats en què s'estructura cada tema: Llegat, lèxic, llengua i textos).

***Activitats d'avaluació.**

Són les que inclouen les activitats dirigides a l'avaluació inicial, formativa i sumativa (que seran especificades en l'apartat següent). Consisteixen en:

-A més de l'observació directa del treball dels alumnes i alumnes en classe, al final de cada unitat temàtica es realitzaran proves orals o escrites amb la finalitat d'analitzar la consecució dels objectius proposats. Aquestes proves, com és lògic, hauran de tenir en compte els objectius i continguts comentats al començament de cada tema als alumnes i alumnes, així com la seua adequació als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge.

***L'aplicació d'aquestes activitats s'atindrà als següents **principis bàsics** que han d'estar presents contínuament en el procés d'ensenyament/aprenentatge de cada unitat didàctica:

*Selecció de textos accessibles al nivell dels alumnes i alumnes. La pràctica de la traducció serà, doncs, graduada –és a dir, d'acord als coneixements de l'alumnat-, suggestiva –pel seu contingut i relació amb tema tractat en la unitat-, continuada –perquè resulte eficaç- i controlada –sota la direcció i orientació del professorat.

*La correcta interpretació d'un fragment implicarà la seua contextualització, l'anàlisi dels aspectes gramaticals que en ell apareixen i la captació i comentari del missatge que en ell apareix.

*Donada la dificultat de presentar textos originals per a la transmissió de tots els conceptes culturals de la unitat, es recorrerà també a la lectura de fragments traduïts o bilingües d'autors grecs.

*El comentari de text anirà, sempre que açò es considere adequat, acompanyat de material audiovisual: mapes, gràfics, diapositives, vídeos, etc.

*L'estudi dels aspectes lingüístics i culturals ha de ser simultani.

*L'assimilació dels continguts lingüístics i culturals tindrà el doble objectiu de comprendre la civilització i el pensament grecs i conèixer la seua pervivència en el món occidental.

***D'altra banda, la metodologia aplicada a les **lectures obligatòries i optatives** consistirà en un comentari previ per part del professor tant de l'obra com de l'autor d'aquesta, així com el context històric i soci-cultural en el qual es va produir. A continuació els alumnes realitzaran la lectura seguint les indicacions del professor o professora, que a més solucionarà els dubtes que es presenten a l'alumnat conforme aquestes es produïsquen. Finalment, els alumnes realitzaran, una vegada conclosa la lectura, un resum sobre aquesta o contestaran a un qüestionari específic sobre diferents aspectes de la lectura i l'obra, elaborat pel professor o professora.

Com a **material curricular bàsic**, consideràvem d'ús imprescindible un llibre de text, però, donada la situació actual, hem preferit elaborar per nosaltres mateixos el nostre propi material didàctic, tant referent a aspectes gramaticals i lèxics com als culturals. Aquest material s'anirà lliurant als alumnes bé en conjunt bé paulatinament. I açò sense menyscar de recomanar altres materials, tant en suports "tradicionals" com a informàtics.

D'altra banda, també es considerarà material curricular les edicions de textos grecs, traduccions d'aquests, o qualsevol altra obra que tracte sobre els diferents aspectes lingüístics i culturals del món grec, amb especial atenció a aquelles que continguin referències directes als temes tractats, i sobretot les obres seleccionades com a lectura obligatòria. De totes maneres l'esment de totes aquestes obres i fonts resultaria tasca infinita, per la qual cosa en principi ens cenyirem a les possibilitats i recursos del centre i la seua biblioteca (certament escassos, encara que cada vegada menys) i a les del propi departament de grec (moltíssim més certament escassíssims, donat el tracte, i la corresponent atenció que les autoritats acadèmic-econòmiques, valga la paradoxa, ens presten). Per açò, també considerarem com a materials curriculars aquells que el professor o professora pugui adquirir a través de mitjans èticament acceptables.

En un altre aspecte, cada alumne haurà de, així mateix, utilitzar un quadern personal dedicat a les activitats d'etimologia. En ell inclourà tants apartats com a lletres posseeix l'alfabet grec. En cada pàgina es traçaran quatre columnes dedicades, respectivament, la primera a la paraula grega originària; la segona a possibles paraules castellanes derivades (o de qualsevol de les llengües que l'alumne conega); la tercera a paraules compostes; quedant la quarta i última per a curiositats significatives, tals com a noms propis o paraules habituals de desconegut origen grec.

A més és convenient que l'alumne elabore un vocabulari personal, ordenat alfabèticament, però sense descurar les connexions semàntiques, que arreplegue les paraules destacades o d'ús freqüent.

Tot açò sense menyscar que l'alumne segueix les seues pròpies consideracions personals a l'hora d'administrar i utilitzar el seu quadern personal, que, açò sí, considerem imprescindible.

Quant a **altres materials i recursos**, ja s'acaba de dir que els materials curriculars són variadíssims, per la qual cosa aquest apartat no té molta raó de ser. Però com a noblesa obliga, esmentarem vídeos, música, enciclopèdies, jocs i recursos en CD ROM (alguns d'ells certament interessants), materials assequibles en Internet (en la mesura en què, de nou, les possibilitats econòmiques ho permeten), visites a museus, jaciments arqueològics, etc., assistència a representacions teatrals i projeccions cinematogràfiques (els detalls de les quals esmentem a baix), etc.

A més, farem ús com a apartat de referència bàsic per als temes tractats i com a espai de consulta, ampliació, aprofundiment i col·laboració de la plataforma "**Mestre a casa**", en la qual aquest departament ha establert una web en la qual s'inclouran i apareixeran els temes vistos en classe i s'oferirà l'oportunitat de repassar continguts, aprofundir en ells, ampliar-los en altres àmbits, i podrà servir com a lloc de consulta i col·laboració entre els diferents alumnes i aquests i el professor, i que ofereix a l'alumnat tota una gamma de recursos educatius, didàctics, de consulta, ampliació, aprofundiment i connexió amb altres àmbits i matèries perquè puguen ser utilitzats per aquests tant de forma individual com a col·lectiva i col·legiada. A més, molts d'aquests recursos són descarregables, de tal manera que siga més còmoda per a l'alumnat la seua consulta i estudi. Tanmateix, com aquesta plataforma ha quedat obsoleta, traslladarem aquests continguts a la nova pàgina web del centre.

Finalment, com altres recursos podem pensar en el mèrit dels alumnes per haver triat tan injuriada i marginada assignatura, i la gran (i bona) voluntat del professor o la professora per fer pensar a persones quasicondenades a poc més que ser maquinetes *apreta-tecles*, així com la, podria pensar-se, escassa intel·ligència d'aquell o aquella.

A més, incloem ací com a **activitats complementàries i extraescolars** (encara que aquest últim nom no ho entenem molt bé), les que han de realitzar els alumnes per a,

en la mesura del possible, millor assimilar i entendre els objectius i continguts exposats en aquesta programació. Per açò realitzarem (o tractarem de realitzar) les següents:

-Visita al museu de prehistòria de València i comentari de les troballes allí exposades.

-Visita a les ruïnes del solar de L'Almoïna a València i comentari sobre les ciutats antigues.

-Visita al teatre i ruïnes romanes del castell de Sagunt per, a més, presenciar una representació d'una obra original (o adaptació) del teatre grec, organitzada per l'Institut de Teatre Greco-romà de Segòbriga o pel grup *Prosopon*.

-Visita (en l'escassa mesura del possible) a altres llocs d'interès històric-arqueològic (Empúries, ruïnes de Lucentum, a Alacant, Segòbriga, etc.).

-Assistència a possibles projeccions cinematogràfiques, teatrals, conferències, etc., si tingueren lloc, relacionades amb el món grec, en particular, i l'antic, en general.

-Qualsevol altra activitat d'interès per als alumnes relacionada amb la matèria, que poguera sorgir.

Aquestes activitats es realitzarien, si açò és possible, preferiblement en els dos primers trimestres del curs, excepte la visita a Sagunt, que es realitzarà segons l'organitzat per l'esmentat Institut de Teatre (possiblement al març, abril o maig).

7.- AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.

7.1- CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ.

Més a baix especificarem les característiques, procediments i instruments d'avaluació, així com les seues estratègies, que pensem dur a terme, però els criteris sobre els quals tots aquests es basaran, i atenent als objectius i continguts especificats, són, tal com estableix el currículum, els següents:

CE1. Analitzar els elements bàsics de la llengua grega, tot identificant i reflexionant sobre el funcionament lingüístic a través de la comparació amb el llatí i amb les llengües conegudes per l'alumnat.

1r BATX	2n BATX
1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del grec (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada en textos clàssics grecs.	1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del grec (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics grecs.
1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del grec en frases i textos de dificultat graduada.	1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del grec en textos clàssics.
1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la classificació i el context oracional.	1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques gregues en textos clàssics hel·lens.
1.4. Identificar els temps verbals grecs més usuals en els textos tenint en compte la classificació i el context oracional.	1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funció de les formes personals i no personals del verb grec en textos clàssics.
1.5. Valorar la importància del grec com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.	1.5. Valorar la llengua grega com a mitjà per a la comprensió i coneixement de l'origen de moltes paraules del lèxic de l'alumnat i com a porta d'accés a un vocabulari més específic de naturalesa filosòfica o científica.

CE 2. Identificar i valorar els principals elements lèxics grecs, els canvis i el llegat d'aquests en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els hel·lenismes, els neologismes, la composició i derivació, tant de vocabulari quotidià com especialitzat.

1r BATX	2n BATX
2.1. Fer un ús pertinent dels hel·lenismes i els tecnicismes més comuns en un context adequat, utilitzant la transcripció fonètica.	2.1. Conèixer i aplicar les regles fonamentals per a deduir l'evolució de les paraules gregues a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana
2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims grecs en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.	2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació i composició en les llengües conegudes per l'alumnat.
2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.	2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb elements grecs.

2.4. Explicar la relació del grec amb les llengües modernes utilitzant els coneixements lingüístics del repertori de l'alumnat.	2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.
---	---

CE3. Argumentar, interpretar, traduir i produir textos grecs, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

1r BATX	2n BATX
3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua grega per a la comprensió i expressió oral i escrita d'aquesta.	3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.
3.2. Llegir textos i comprendre missatges (orals i escrits) de dificultat graduada en grec.	3.2. Ajustar el significat dels termes grecs tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.
3.3. Produir frases o textos senzills escrits i orals en grec, individualment o en grup, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.	3.3. Llegir passatges i textos grecs clàssics i posar-los en el context de la literatura grega.
3.4. Interpretar i traduir frases o textos grecs adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.	3.4. Interpretar i traduir textos hel·lens adaptats o originals de diferents gèneres literaris, i apreciar les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.
3.5. Valorar la importància del grec com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.	3.5. Reflexionar sobre les traduccions pròpies proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.

CE4. Identificar i valorar les contribucions del món grec en l'origen de la democràcia i de la ciutadania europea, relacionant críticament el present i el passat.

1r BATX	2n BATX
4.1. Identificar i debatre sobre els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització hel·lèna i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual utilitzant fonts clàssiques i actuals.	4.1. Identificar i reflexionar sobre els elements essencials dels gèneres literaris grecs amb la finalitat de reconèixer les estructures bàsiques d'aquests i contrastar-los amb textos de la literatura actual.
4.2. Reconèixer la influència de la mitologia clàssica com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques.	4.2. Revisar la presència d'elements de la mitologia clàssica en la literatura actual.

4.3. Elaborar i presentar continguts propis en diversos formats mitjançant la recerca d'informació adequada.	4.3. Planificar i realitzar senzilles investigacions en formats analògics o digitals sobre les contribucions de la cultura hel·lena, utilitzant diverses fonts d'informació.
4.4. Expressar respectuosament opinions argumentades sobre la importància de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.	4.4. Argumentar i debatre respectuosament sobre la importància de la cultura grega per al desenvolupament d'una societat democràtica i global.

CE5. Identificar i valorar el patrimoni, material i immaterial, de la civilització grega com a font de saber i d'inspiració de diferents manifestacions culturals.

1r BATX	2n BATX
5.1. Explorar la presència del llegat grec en l'entorn i localitzar exemples de la pervivència de l'antiguitat clàssica en la seua vida quotidiana.	5.1. Investigar sobre el llegat patrimonial en l'art i la cultura heretat de la civilització grega.
5.2. Valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics grecs a la Comunitat Valenciana i en la península ibèrica.	5.2. Identificar i explicar la importància de la tradició grega com a font d'inspiració en les manifestacions culturals i artístiques posteriors.
5.3. Dissenyar, planificar i realitzar activitats orientades al coneixement i l'estima de les manifestacions culturals del passat grec.	5.3. Dissenyar, planificar i realitzar activitats sobre el llegat de la literatura grega per a percebre'n la presència en la nostra cultura actual.
5.4. Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com un element significatiu de la nostra identitat.	5.4. Mostrar interès i respecte pel descobriment i posada en valor del llegat grec per a indagar sobre la vigència d'aquest en el món actual.

7.2. INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ.

*L'avaluació, entesa com a procés d'aprenentatge, ha de constar de les següents **característiques**:

-**Individualitzada**, de manera que done resposta a les característiques de cada estudiant i permeta ajustar-se a les seues particularitats, amb vista a l'assoliment d'objectius i capacitats.

-**Integradora**, doncs ha de tenir en compte: Els diversos tipus de continguts; les diverses capacitats que es pretenen aconseguir; els continguts i els objectius de l'àrea i els objectius generals de l'etapa; la diversitat de procediments instruments i situacions.

-**Qualitativa**, en oposició a l'avaluació quantitativa, quan serveix per a classificar o seleccionar a l'estudiant, l'avaluació ha de proporcionar informació sobre la situació del procés d'ensenyament.

-**Orientadora**, doncs identifica les millores i dificultats, detectant i analitzant les causes d'aquestes, i per tant reconduir el procés d'aprenentatge.

-**Contínua**, però no circumscrita al final del procés, sinó que ha de tenir en compte aquesta i fins i tot ser prèvia al procés educatiu.

*Quant a les **modalitats**, aquestes són:

-**Inicial**: Té per objecte proporcionar informació de la situació de l'alumnat a començament d'un cicle, curs o període didàctic.

-**Formativa**: Té per objecte arreplegar informació al llarg del procés d'ensenyament i valor els progressos i dificultats dels alumnes i alumnes.

-**Sumativa**: Estableix els resultats aconseguits al final d'un determinat període educatiu en funció dels objectius previstos i els continguts treballats.

*D'altra banda, tenint en compte la diversitat dels criteris d'avaluació esmentats en l'apartat I, és obvi que no existeix un únic procediment per a avaluar els diferents aspectes del procés d'ensenyament. Per açò haurem de tenir en compte diferents **actuacions**:

-Arreplegar informació sobre les **situacions** a avaluar.

-Realitzar judicis de valor sobre les **dades obtingudes** en coherència amb les finalitats preteses (Valoracions sobre el procés educatiu, descripcions de progrés i dificultats individuals, valoració de l'adequació de la Programació didàctica).

-Orientar i reconduir la intervenció didàctica i el procés d'aprenentatge mitjançant la proposta d'**alternatives a les deficiències detectades, adaptació del procés educatiu** (reforç educatiu, adaptació de la programació, etc.), trasllat de la informació d'aquestes actuacions als alumnes i alumnes.

*Els **procediments** per a obtenir informació seran variats, i inclouran, almenys:

-**Observació**: Atenció al procés d'aprenentatge dels alumnes i alumnes dirigida a seleccionar informació d'acord amb indicadors prèviament fixats.

-**Interrogació**: Preguntar directament allò que es desitja saber mitjançant entrevista o qüestionari.

-**Anàlisi de tasques**: És una font d'informació profitosa i útil que comporta una enorme motivació.

-Proves: En les seues diverses modalitats –escrites, orals, individuals, col·lectives.

Aquests procediments per a avaluar i qualificar de forma integradora el procés d'aprenentatge de l'alumne es concretaran en els següents **aspectes**, dins dels criteris d'avaluació inicial, contínua i sumativa:

1. **Avaluació contínua** que atindrà a l'activitat de cada alumne en classe, la seua participació i assimilació dels nous coneixements que demostre de forma oral o escrita.

2. Valoració de les **intervencions de l'alumne** en aquest procés.

3. **Anàlisi del mètode de treball** emprat per l'alumne, així com la recopilació i ordenació de materials i el seu posterior ordenament.

4. **Atenció als treballs personals** que es realitzen sobre temes de contingut històric i cultural.

5. **Valoració** de les respostes oferides en **intercanvis orals** professor-alumne.

6. Periòdicament i al final de cada unitat didàctica, si açò és possible, es realitzaran **proves específiques** en les quals s'analitzaran tots els elements i es traduiran els textos, la dificultat dels quals serà progressivament creixent. Es valorarà el nivell de coneixements (morfològics, sintàctics i traductors), la capacitat d'anàlisi i síntesi, i la claredat i correcció de l'expressió. S'inclourà també una prova sobre història i cultura consistent bé en preguntes teòriques referides al text sobre el qual s'ha examinat i/o un comentari d'un text traduït d'algun autor grec; bé en el visionat o crítica d'una pel·lícula o documental que tracte algunes de les manifestacions relacionades amb el món grec conegut per l'alumnat. A més, i seguint eventualment aquests mateixos criteris, es podran realitzar altres proves de conjunt sobre diferents unitats didàctiques o temes tractats, que podran coincidir en el temps amb la divisió trimestral del curs, o no.

7. Els alumnes i alumnes assimilaran en cada avaluació els **continguts mínims** assenyalats més a baix.

*De la mateixa manera, i relacionats amb els procediments, els **instruments** d'avaluació han de ser variats, i inclouran:

-D'observació:

- Escala de valoració (graduació).
- Registres individuals (treball diari, participació, etc.).
- Registres de grup (treball dels seus membres, intervencions, etc.).

-D'interrogació:

- Qüestionaris (autoavaluació).
- Entrevista.

-**Proves** (Objectives, de resposta lliure):

-Orals.   -Escrites.   -Individuals.   -Col·lectives.

En concret, les **proves** objectives i exercicis, contindran els següents aspectes:

-Al final de cada unitat (o conjunt d'unitats) es realitzarà una prova específica en la qual es durà a terme una anàlisi morfosintàctica i es traduirà un text, la dificultat del qual serà progressivament creixent.

-També s'inclourà una prova sobre els aspectes culturals que reflectisca la unitat o el text de l'exercici; aquesta prova pot consistir en preguntes teòriques i/o un comentari d'un text traduït d'algun autor grec.

-Els alumnes i alumnes que no aconseguisquen assimilar els continguts podran recuperar-los amb treballs arreglats en les nombroses activitats que cada unitat planteja i que els poden integrar de nou en el nivell del grup i en el treball diari en l'aula.

-Altres tipus de proves objectives podran ser:

-Exercicis de traducció sense vocabulari.

-Exercicis de traducció amb vocabulari.

-Preguntes sobre qüestions gramaticals del text.

-Proves pràctiques de coneixements gramaticals.

-S'efectuaran també exercicis **d'etimologia**, seguint les pautes que s'estableixen normalment en cada unitat.

Tot açò implica que, a més, es recaptarà **informació per mitjà de múltiples elements, com a actitud, treball en classe i a casa (tant individual com a col·lectiu), realització de lectures i qüestionaris sobre elles, exercicis realitzats, i controls específics i generals (dels quals es realitzarà un almenys en cada trimestre, bé de forma conjunta, ben separats per diferents nuclis de continguts). De la mateixa manera, l'examen extraordinari del mes de juny/juliol (si continua així) tindrà una estructura similar als realitzats en cada trimestre, especialment el de la tercera avaluació.

De tot açò, el professor recaptarà la informació detallada i detallada en el seu quadern de notes.

7.3. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I PROMOCIÓ (CONTINGUTS MÍNIMS).

GREC. 1' Batxillerat.

A causa de la diversitat dels criteris d'avaluació els criteris de qualificació també seran diversos (atenent al temari establert i les competències relacionades), i, establerts objectivament, seran els següents:

-La realització d'exercicis proposats, lectures, etc. serà valorada sobre un 20 % de la nota global.

-La qualificació dels diferents exàmens aconseguirà el 80 % de la nota global. Aquests es dividiran en dues parts: textos, llengua i lèxic, que seran valorats sobre un 60 %, i llegat i cultura, que seran valorats sobre un 20 % (però si per diferents motius no poden fer-se, el percentatge corresponent passarà al dels exàmens de llengua). Aquestes parts seran acumulatives, amb un caràcter continu i formatiu.

-L'actitud general, treball en classe, etc. seran valorats sobre un 10 %, que podrà ser afegit a la nota global acumulada dels dos apartats anteriors.

Com l'assignatura té un caràcter continuat, l'avaluació també serà continua, i en aquest sentit la primera avaluació representarà un 20 % de la nota final, la segona un 30 % i la tercera un 50 %.

En tot cas, l'alumnat tindrà la possibilitat de recuperar una avaluació suspesa, si l'actitud i predisposició del mateix així ho aconsellen, mitjançant una prova extraordinària de recuperació durant l'avaluació següent.

Davant una avaluació final negativa o inferior a 5 a juny, l'alumnat tindrà la possibilitat de superar la matèria en la convocatòria extraordinària amb la realització d'un examen semblant als efectuats durant la tercera avaluació.

GREC. 2ⁿ Batxillerat.

Com 2n de Batxillerat és un curs dirigit en bona part als estudis superiors universitaris i semblants, l'assoliment dels quals depenen de les proves d'accés a la universitat, tants els criteris d'avaluació establerts com els criteris de qualificació estan condicionats, en part, per aquestes proves

Així, causa de la diversitat dels criteris d'avaluació els criteris de qualificació també seran diversos (atenent al temari establert i les competències relacionades), i, establerts objectivament, seran els següents:

Els apartats dedicats a cultura i civilització representen un 20 % de la nota global.

L'apartat dedicat a la traducció dels textos grecs representa un 60 % de la nota.

L'apartat dedicat a l'anàlisi morfològic i sintàctic representa un 10 %.

L'apartat dedicat a la realització d'etimologies representa un 10 %.

No obstant, durant la primera avaluació, i com a mesura transitòria, l'anàlisi morfològic i sintàctic i, si cal, etimològic, representaran un 30 % de la nota de l'avaluació, i la traducció només un 50 %.

Malgrat açò, també hem decidit tenir en compte l'actitud de l'alumnat, i per això valorarem amb un 10 %, afegit a la nota de l'avaluació, el comportament, interès, treball a classe i fora de l'aula, etc. de l'alumnat.

En quant a la nota final de curs, com l'assignatura té un contingut continuat i acumulatiu, es valorarà bàsicament la nota de la tercera avaluació, però podran canviar-se el percentatge amb un 10, 20 i 70 % respectivament per les tres avaluacions si aquest càlcul beneficia a l'alumne o alumna.

Davant una avaluació final negativa o inferior a 5 a juny, l'alumnat tindrà la possibilitat de superar la matèria en la convocatòria extraordinària amb la realització d'un examen semblant als efectuats durant la tercera avaluació.

7.4. CONTINGUTS MÍNIMS.

Tot açò s'aplicarà tenint en compte els **CONTINGUTS MÍNIMS** que els alumnes han d'aconseguir en l'assignatura i que són, bàsicament, els especificats en els continguts generals (que també han sigut facilitats als alumnes per mitjà d'un temari general). No obstant açò, aquests, entesos com a capacitats que els alumnes han d'adquirir (i tenint com a referència els objectius generals establerts per a la matèria), són els següents:

1.- L'alumne haurà de distribuir-se en temps les lectures obligatòries d'algunes de les obres obligatòries establides en l'apartat relatiu als continguts de l'assignatura. Sobre aquestes obres hauran de realitzar un treball de recerca que li conduisca a la lectura d'una nova obra literària grega, amb la qual estiga relacionada de d'alguna manera l'obra llegida. També haurà de respondre satisfactòriament a una sèrie de proves que demostrin una mínima comprensió i assimilació de l'obra llegida.

2.- L'alumne haurà de conèixer la situació de la llengua grega a l'entorn de les llengües indoeuropees i la seua importància com a llengua de transmissió del pensament i la cultura que es troben en la base de la cultura occidental. Haurà de conèixer així mateix l'alfabet i els signes de puntuació; les normes elementals de transcripció; els canvis fonètics usuals; el concepte de flexió i els models més usuals de la flexió nominal, pronominal i verbal; els usos més freqüents dels casos; la utilització de les preposicions i les conjuncions més freqüents; la concordança; l'estructura de l'oració simple; les oracions de relatiu i les subordinades substantives, etc.; l'ús de l'infinitiu i el participi.

3.- L'alumne haurà de conèixer un vocabulari bàsic seleccionat de 150 paraules en 1º i 300 en 2º, i posseir certa habilitat per a relacionar les arrels gregues amb paraules de la seua pròpia llengua o d'altres llengües modernes en els exercicis etimològics. Així mateix, ha de tenir certa habilitat per a manejar les regles de transcripció, de derivació i composició, així com dominar els sufixos i prefixos més usuals. L'estudi del lèxic en connexió amb els mites o amb el pensament filosòfic pot ajudar a l'alumne a descobrir l'origen i evolució de les paraules. En tot cas, l'alumne ha de presentar completat un quadern personal en el qual figuren les principals relacions etimològiques treballades al llarg del curs.

4.- L'alumne ha de ser capaç de reconèixer les regions i ciutats més importants de Grècia; recordar les etapes més significatives de la història de Grècia i els noms dels seus protagonistes; conèixer els aspectes més importants de la cultura grega; identificar a les principals divinitats i herois de la mitologia grega; reconèixer i valorar les principals manifestacions de la producció artística grega.

(El grau d'aprofundiment dels temes gramaticals, l'amplitud del lèxic adquirit i la major profunditat en el coneixement dels diferents aspectes culturals de Grècia, dependrà de si l'alumne cursa el primer o segon curs).

D'altra banda, donats els materials didàctics que hem elaborat, en 1^r de Batxillerat aquests continguts mínims, especificats per unitats didàctiques, queden concretats de la següent manera:

Primer trimestre:

- Conèixer les principals característiques històriques, fonètiques i morfosintàctiques de la llengua grega.
- Reconèixer els aspectes geogràfics més importants de Grècia.
- Recordar les fites decisives de la història de Grècia.
- Conèixer el vocabulari bàsic relatiu als textos proposats.
- Identificar en la llengua materna els hel·lenismes relacionats amb el lèxic grec estudiat.
- Reconèixer procediments de composició i derivació del lèxic grec.
- Conèixer les normes de transcripció de noms propis estudiades.
- Conèixer l'alfabet grec, així com les nocions bàsiques d'ortografia i prosòdia.
- Reconèixer les característiques fonamentals de la llengua grega en els seus aspectes nominals i verbals.
- Conèixer els models més rendibles de les declinacions en a i temàtica, així com dels temes en oclusiva de la aatemàtica.
- Conèixer l'article i els demostratius.
- Identificar i traduir les formes del sistema de present d'indicatiu i infinitiu actiu i mitjà.
- Conèixer les nocions generals de la concordança.
- Identificar el valor de les principals preposicions.
- Reconèixer els procediments de coordinació.
- Distingir les principals funcions dels casos.
- Identificar les funcions de l'infinitiu.
- Llegir i comprendre els textos traduïts d'autors grecs i contemporanis proposats. Obtenir d'ells les idees fonamentals i conclusions relatives als continguts culturals.
- Llegir correctament els textos grecs proposats. Identificar en ells els aspectes culturals, de lèxic i lingüístics estudiats. Traduir aqueixos textos a la llengua materna. Relacionar els textos grecs amb els continguts culturals estudiats.

Segon trimestre:

- Reconèixer els principals aspectes de la vida quotidiana i l'organització de la societat grega (l'hàbitat, la societat, la política, la justícia, l'organització militar, l'educació, la família, etc.)
- Conèixer el vocabulari bàsic relatiu als textos proposats.
- Identificar en la llengua materna els hel·lenismes relacionats amb el lèxic grec estudiat.
- Reconèixer procediments de composició i derivació del lèxic grec.
- Conèixer les normes de transcripció de noms propis estudiades.
- Conèixer els models més rendibles de la declinació atemàtica.
- Identificar els relatius, interrogatius i indefinits estudiats.
- Conèixer la formació dels participis de present.
- Identificar les formes dels verbs contractes.
- Identificar les formes de l'imperfecte i la seua traducció.
- Llegir i comprendre els textos traduïts d'autors grecs i contemporanis proposats. Obtenir d'ells les idees fonamentals i conclusions relatives als continguts culturals.
- Llegir correctament els textos grecs proposats. Identificar en ells els aspectes culturals, de lèxic i lingüístics estudiats. Traduir aqueixos textos a la llengua materna. Relacionar els textos grecs amb els continguts culturals estudiats.

Tercer trimestre:

- Identificar les principals creences i costums religiosos dels grecs.
- Reconèixer les principals aportacions i creacions gregues en la filosofia, la ciència, la literatura i l'art.
- Conèixer el vocabulari bàsic relatiu als textos proposats.
- Identificar en la llengua materna els hel·lenismes relacionats amb el lèxic grec estudiat.
- Reconèixer procediments de composició i derivació del lèxic grec.
- Conèixer les normes de transcripció de noms propis estudiades.
- Conèixer els models més rendibles de la declinació atemàtica.
- Identificar les formes del aorist i la seua traducció.
- Identificar les formes del subjuntiu i optatiu i la seua traducció.
- Identificar les formes i valors del futur i la seua traducció.
- Reconèixer les principals subordinades circumstancials i les seues conjuncions principals. Identificar, analitzar i traduir els diferents tipus d'oracions estudiats.
- Llegir i comprendre els textos traduïts d'autors grecs i contemporanis proposats. Obtenir d'ells les idees fonamentals i conclusions relatives als continguts culturals.

- Llegir correctament els textos grecs proposats. Identificar en ells els aspectes culturals, de lèxic i lingüístics estudiats. Traduir aqueixos textos a la llengua materna. Relacionar els textos grecs amb els continguts culturals estudiats.

7.5. ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ (RECUPERACIÓ I APROFUNDIMENT).

Pel que fa a les **activitats de recuperació**, ens basarem en dos criteris atenent als diversos nuclis de continguts, sobre el sistema que es durà a terme:

-Els continguts gramaticals no superats, a l'ésser d'estudi gradual, es recuperaran efectuant l'estudi de nous continguts gramaticals, doncs aquests inclouen el repàs de l'anteriorment estudiat.

-Els continguts culturals no superats es consideraran recuperats en efectuar una nova prova o examen sobre ells.

No obstant açò com a activitats pròpiament dites (a més de les relatives a l'adquisició de nous coneixements que poden aclarir i facilitar el coneixement i adquisició dels no superats prèviament, per a aquells alumnes i alumnes que plantegen problemes en l'assimilació dels diversos continguts), es prepararan exercicis de dificultat graduada i breus per als temes lingüístics i lèxics; i per als temes culturals se'ls demanarà la realització de breus lectures i esquemes de les mateixes, sempre acompanyades de l'ajuda del professor.

Si un alumne no aconseguira superar els continguts mínims (segons els criteris de qualificació i promoció), a pesar fins i tot d'haver participat en aquestes activitats de recuperació, passarà a realitzar els exàmens legalment pertinents una vegada finalitzat el període lectiu corresponent a aquelles.

Per açò, aquells alumnes que superen un curs però tinguen l'assignatura de grec pendent podran realitzar totes les activitats anteriorment esmentades, sempre seguint les indicacions, suggeriments i correccions del professor, en les hores lectives que aquest dedique a açò (mentre existisca compatibilitat horària, doncs a aquest Departament no li l'ha assignat cap hora especial per a repàs, recuperació, aprofundiment o reforç, la qual cosa, malgrat tot, inclosos els administratius, aquest Departament amb tots els seus components no menysprearà, com altres instàncies, a aquells alumnes que necessiten ajuda i la sol·liciten).

De la mateixa manera, quant a les **activitats d'aprofundiment**, ens remetem a l'apartat, corresponent a activitats de consolidació i ampliació, pertanyents a la

Metodologia Didàctica, sobre les activitats que es poden realitzar per a aquells alumnes que desitgen adquirir majors coneixements o més detallats sobre els diferents aspectes tractats en l'assignatura, així com les seues referències tangencials i temes transversals.

Malgrat no existir habitualment activitats de repàs, per no haver-hi, generalment, assignació horària, aquest Departament establirà i posarà a la disposició dels alumnes diferents hores d'atenció a aquests en les quals el professor podrà aclarir dubtes, proposar activitats de recuperació o aprofundiment, correcció, repàs, etc., a aquells alumnes que així ho necessiten o ho sol·liciten.

7.6. ALUMNES AMB L'ASSIGNATURA PENDENT.

No obstant ho dit més dalt, en el cas que l'alumne de primer continue cursant la matèria en segon de batxillerat (GREC II), la de primer es considerarà superada si en aquest curs supera la primera o la segona avaluació, si bé es podrà realitzar un seguiment de coneixements adquirits segons el següent esquema i criteris:

L'alumnat ha de realitzar durant el curs les activitats que li facilitaran la preparació dels sabers bàsics. Aquestes activitats les proporcionarà el professor/a responsable de l'àrea pendent i és a aquest mateix professorat a qui l'alumnat haurà de lliurar-les completades i amb els temps proposats a continuació.

TEMPORALITZACIÓ.	ACTIVITATS	DATA ENTREGA	DATA EXÀMENS
1 ^R TRIMESTRE	Realització de les tasques de 2 ⁿ , amb repàs dels continguts de 1 ^r .	Tots els dies lectius amb classe.	---
2 ⁿ TRIMESTRE	Realització de les tasques de 2 ⁿ , amb repàs dels continguts de 1 ^r .	Tots els dies lectius amb classe.	---
3 ^r TRIMESTRE	Realització de les tasques de 2 ⁿ , amb repàs dels continguts de 1 ^r . En cas de no superar els exàmens de 2 ⁿ , realitzarà un examen sobre tots els continguts de 1 ^r	Tots els dies lectius amb classe.	Primera quinzena de maig del curs
AVALUACIÓ EXTRAORDINÀRIA	En cas de no superar els exàmens de 2 ⁿ , realitzarà un examen sobre tots els continguts de 1 ^r		Juny del curs

NOTA: Enguany no hi ha cap alumne de segon amb la matèria de primer suspesa.

De la mateixa manera, quant a les **activitats d'aprofundiment**, ens remetem a l'apartat, corresponent a activitats de consolidació i ampliació, pertanyents a la Metodologia Didàctica, sobre les activitats que es poden realitzar per a aquells alumnes que desitgen adquirir majors coneixements o més detallats sobre els diferents aspectes tractats en l'assignatura, així com les seues referències tangencials i temes transversals.

Malgrat no existir habitualment activitats de repàs, per no haver-hi, generalment, assignació horària, aquest Departament establirà i posarà a la disposició dels alumnes diferents hores d'atenció a aquests en les quals el professor podrà aclarir dubtes, proposar activitats de recuperació o aprofundiment, correcció, repàs, etc., a aquells alumnes que així ho necessiten o ho sol·liciten.

8.- MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

Encara que en l'apartat anterior (i també, en uns certs aspectes, en l'apartat 6) ja hem esmentat diferents i variats instruments i activitats de reforç, recuperació, aprofundiment i ampliació per a atendre les diferents necessitats que corresponen a l'heterogeneïtat de l'alumnat, establirem algunes mesures específiques de suport educatiu o de necessitat de compensació educativa.

Per a això, a més de que puga haver-hi informes previs sobre alguna circumstància coneguda d'un alumne en concret, s'obtindrà, per diferents mitjans, informació sobre com aprén (i es desenvolupa socialment) l'alumna o l'alumne, amb això podrà realitzar-se una identificació general de les seues necessitats, i segons això es prendran les mesures específiques per a eliminar les barreres o circumstàncies que dificulten l'aprenentatge. En conseqüència, progressivament es valoraran els seus progressos i, en funció dels mateixos s'organitzarà una resposta educativa, que comporte els pertinents assoliments en el seu aprenentatge i promoga l'interés per millorar el seu procés d'aprenentatge i competències.

Com l'atenció a la diversitat es desenvolupa segons principis inclusius i mitjançant diferents nivells de resposta encaminats a eliminar diferents barreres identificades en els diversos contextos, s'estableixen quatre nivells de concreció de caràcter progressiu.

Pel que respecta al **primer nivell**, per part nostra ja s'han indicat en l'apartat anterior, com vam dir, les propostes per a aquestes mesures.

Per al **segon nivell** de resposta es proposaran actuacions ordinàries però específiques per a cada alumnat que necessite aquestes mesures, de tal manera que aquest pugui superar les barreres concretes d'aprenentatge.

Com va quedar dit més amunt, aquestes mesures impliquen actuacions diverses de suport, ampliació i reforç segons les necessitats específiques de cada alumne, de tal manera que s'adaptin a cadascun d'ells.

Com a concreció, i sempre tenint en compte les particularitats de les necessitats educatives específiques o de compensació educativa de cada alumne, es poden establir mesures com a suport particularitzat en diferents tasques que s'hagen de realitzar, reforç específic i particular en diferents tècniques d'estudi, selecció dels sabers bàsics i continguts mínims establits en aquesta programació, i adaptacions, segons aquests criteris en els criteris d'avaluació, en els seus instruments i en els criteris de qualificació. Tot això s'establirà de manera concreta i particular en cada unitat didàctica.

Respecte al **tercer nivell**, a més de l'indicat en l'apartat anterior (donat el caràcter sumatori i progressiu dels mateixos), es establiran mesures que requereixen una resposta diferenciada, individualment o en grup, que impliquen suports ordinaris addicionals. S'establiran així mesures curriculars que tenen com a referència el currículum ordinari i com a objectius que l'alumnat destinatari promoció amb garanties a nivells educatius superiors, obtinga la titulació corresponent en els canvis d'etapa i s'incorpore en les millors condicions al món laboral.

Per tant es concretarà l'organització d'activitats d'enriquiment o reforç específiques; adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries; actuacions d'acompanyament i suport personalitzat; mesures de suport en contextos externs al centre per a l'alumnat en situació de malaltia, desprotecció mesures judicials o altres situacions; i també el desenvolupament de programes específics d'atenció a la diversitat, com l'alumnat que cursa PAC, PMAR o PR-4. I

Quant al **quart nivell**, s'estableixen mesures dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals.

Atés el caràcter extraordinari d'aquest nivell, és preceptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica, les adaptacions curriculars individuals significatives, les adaptacions d'accés que requereixen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries.

Totes aquestes actuacions i mesures quedaran detallades i especificades en les personalitzacions de les diferents programacions d'aula que s'aniran realitzant al llarg del curs, i ateses les necessitats específiques de l'alumnat que les requerisquen (encara que sembla ser que en l'alumnat de grec, a priori, no s'han detectat cap d'aquestes necessitats).

9.- ELEMENTS TRANSVERSALS I ALTRES MESURES.

a)- Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

Encara que en bona part aquest concepte ja ha sigut esmentat al llarg d'aquesta programació, especificarem i concretarem ací, que mètodes i criteris seguim per a realitzar un pla de foment de la lectura entre els alumnes.

Òbviament seleccionem obres gregues (traduïdes) que oferisquen un visió general (en la mesura del possible) de la cultura i civilització gregues, però que també mostren la seua pervivència al llarg de la història i sobretot en els nostres dies. Per a açò seleccionem una sèrie d'obres de lectura obligatòria, però oferim la possibilitat i recomanem la lectura de moltes més obres relacionades amb els temes culturals i de llegat grec que apareixen al llarg de les unitats didàctiques. De la mateixa manera, a més d'obres literàries gregues originals, també recomanem la lectura (o, si escau, consulta) de diferents obres, estudis, assajos, etc., relacionades amb tals temes (i uns altres d'ampliació), que oferisquen una visió més detallada i concreta de Grècia i el seu llegat.

Segons açò, en primer de Batxillerat proposem la lectura obligatòria de tres obres (una per trimestre), que solen ser èpica i teatre (però no necessàriament). I, per la seua banda, en segon de Batxillerat proposem la lectura de dues obres (o una si aquesta és molt àmplia) dins d'un ventall de propostes amb diferent temàtica i estil.

Pensem que aquesta proposta és equilibrada, sobretot en segon (doncs el nombre de lectures en aquest curs és bastant ampli si unim totes les assignatures, a més de les

característiques de tal curs conegudes per tots). Encara que, òbviament, sempre voldríem que els alumnes llegiren molt més, tant en temes relacionats amb la nostra matèria com en general.

Siga tot açò per a aconseguir un major desenvolupament intel·lectual i personal per als alumnes.

b)- Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

A més del més amunt esmentat, estem decidits (i ja en ocasions hem vingut fent-ho) a emprar els recursos que ens ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment aquells relacionats amb Internet. D'aquesta manera oferirem als alumnes la possibilitat d'ampliar coneixements en els amplis recursos que diferents "webs" ofereixen (i no volem fer propaganda), facilitant-los la informació (i advertiments necessaris) per a un millor aprofitament d'aquests recursos. De la mateixa manera, utilitzarem les xarxes socials per a oferir una major aproximació en les relacions d'ensenyament-aprenentatge (major immediatesa, consulta de dubtes, facilitat d'intercomunicació, etc., etc.). En aquest sentit creiem que també és important la creació de "blogs", llocs, utilització de la plataforma Moodle, etc. que actuen com a lloc de relació.

També en aquest sentit, considerem aprofitar diferents plataformes interactives que ens ofereixen les tecnologies de la comunicació. I aquestes, a més de les utilitats abans esmentades, poden servir per a fomentar l'enriquiment curricular i atendre a l'alumnat amb altes capacitats.

c)- Emprenedoria.

L'emprenedoria implica bàsicament la capacitat que té l'alumne para transformes les seues idees en actes. Al desenvolupament del procés que implica aqueixa transformació contribueix l'assignatura de Grec mitjançant:

- Capacitat per a pensar de forma creativa.
- Reconeixement d'actituds emprenedores en personatges històrics.
- Fortaleses i febleses de diferents fets històrics estudiats (gestió de recursos, funcionament de grups humans, valors, etc.).
- Capacitat d'anàlisi, planificació, organització i gestió de tasques.
- Comunicació i presentació de projectes.
- Capacitat de treball individual i en grup.

- Capacitat d'autoavaluació.
- Desenvolupament del criteri propi i autonomia en la gestió de l'aprenentatge per aconseguir els objectius planificats per l'alumne.

d)- Educació cívica i constitucional i altres temes transversals.

En una concepció integral de l'educació, els temes transversals són fonamentals per a procurar que els alumnes i alumnes adquirisquen comportaments responsables en la societat, respectant les idees i creences dels altres. El caràcter integral del currículum implica la necessitat d'incorporar en la matèria de Grec elements educatius bàsics. Per a açò és convenient adequar els temes transversals a la Programació Didàctica segons les següents correspondències i directrius:

TRANSVERSALS	ADEQUACIÓ
Educació per a la convivència	-Fomentar el diàleg com a forma de solució de diferències, mitjançant l'anàlisi de problemes històrics d'enfrontaments ocorreguts a Grècia.
Educació per a la salut	- Ressaltar les activitats i hàbits de salut existents entre els grecs en contraposició amb l'actualitat i deduir conseqüències dels mateixos.
Educació per a la paz	- Analitzar i reconèixer en els textos les aportacions de personatges de qualsevol àmbit del món grec en el foment de la pau, les relacions entre els diversos pobles i la convivència. - Apreciar i valorar la diversitat lingüística i cultural d'Europa com a mostra de convivència entre pobles.
Educació no sexista	- Reconèixer en textos clàssics situacions de discriminació per raó de sexe. - Reflexionar i traure conseqüències de les situacions observades per a evitar la discriminació.
Educació ambiental	- Deducir de les concepcions gregues davant l'univers, posicions de respecte o menyspreu davant la naturalesa. -Identificar i respectar en l'entorn restes arqueològiques clàssiques.
Educació sexual	- Analitzar i comentar hàbits sexuals del món grec dins del seu marc històric i confrontar-los amb les concepcions actuals.
Educació per a Europa	- Analitzar els elements comuns d'origen grec en les llengües europees. - Valorar l'herència cultural grega en el pensament, cultura i art d'Europa.

Educació multicultural

- Despertar l'interès per la cultura grega, subratllant les seues diferències i el seu llegat, desenvolupant així actituds de respecte per altres pobles.

D'altra banda l'estudi de les llengües clàssiques en el seu conjunt contribueix a una reflexió sobre els diferents elements de les llengües i les seues estructures lingüístiques. I encara més ho fa la reflexió sobre el llenguatge escrit, considerat un llenguatge dotat d'unes característiques morfosintàctiques específiques que per tractar-se de llengües flexives, antecedents de les modernes llengües romances, permet perfeccionar les capacitats lingüístiques dels alumnes en relació amb l'anàlisi textual.

A més de les importantíssimes relacions lingüístiques del grec amb altres llengües, a les quals en gran manera serveix de base i model, especialment les europees, és indubtable que la cultura grega serveix també de model d'actuació, si no origen i referència inexcusables, per a moltes altres altres assignatures de el "currículum" oficial, no solament de les considerades "de lletres", sinó també de les trucades "de ciències", i fins i tot d'aquelles experimentals.

*****MESURES PER A DIFONDRE LES BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ.

A més del que més amunt hem esmentat sobre l'ús i aprofitament de les tecnologies de la informació i de la comunicació, posarem especial incidència en la difusió de bones pràctiques en la utilització, informació, recursos, consultes, etc.

Aquestes mesures poden concretar-se en:

- Informació bàsica sobre quins tipus de recursos són fiables o quins no.
- Constància que el que apareix en aquests recursos és fruit del treball d'uns altres, i per tant s'ha de valorar i reconèixer aqueix treball. Aquests recursos poden tindre, per tant, drets d'autor, i la utilització dels mateixos (sense permís) a més d'una falta d'ètica poden representar un delictes.
- Constància que no tot el que apareix en aquests recursos és veritat ni es basa en criteris científics. S'establiran, així, una sèrie de criteris per a distingir aquest tipus de recursos (cosa no sempre fàcil) i distingir les anomenades "faules", notícies falses o elements que manquen de credibilitat.
- Reconeixement que les anomenades xarxes socials són un recurs molt convenient en la socialització i també útil per a trobar i difondre informació de diversa

índole, però no per això ha de relegar les relacions més directes i personals i la cerca d'informació per altres mètodes.

- Advertiment sobre el mal ús d'aquests recursos i dels diferents perills que aquest comporta en diversos aspectes i elements no desitjats.

- La utilització d'aquests recursos poden convertir-se en una pràctica excessiva (i quasi exclusiva), per la qual cosa s'advertirà sobre aquest aspecte i s'incidirà en la conveniència de la utilització de recursos variats, de diversa procedència i suports diferents.

*******MESURES DIRIGIDES A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUAALSEVOL MENA DE VIOLÈNCIA I DISCRIMINACIÓ.**

Encara que ja hem esbossat en l'especificació dels temes transversals vistos més amunt algunes d'aquestes mesures, concretarem a continuació una altra sèrie de mesures que de forma tant global com particular desenvolupen el rebuig a tota pràctica d'actuacions violentes (de qualsevol tipus) i discriminatòries per raons de sexe (i tendència sexual), raça, origen, creences religioses (i ideològiques), lingüístiques, etc.

- Reconeixement de tota mena de conducta violenta (física o psicològica) representa una pràctica rebutjable en si mateixa, i que per tant ha d'evitar-se i fins i tot previndre's i, si es tinguera constància d'això, denunciar-se.

- Reconeixement que la llibertat (en sentit ampli i divers) és un assoliment fràgil, difícil d'aconseguir i de mantindre, i que per tant s'ha d'actuar de tal manera que aquesta siga un element essencial en les nostres vides i en les vides dels altres, perquè la primera no pot existir de manera plena sense les segones. En aquest sentit s'incidirà en el fet que de la diversitat és un element imprescindible per a reconèixer que aqueixa llibertat existeix, i en conseqüència ha de ser respectada, valorada i cuidada.

- Convenciment que el sexe és no sols un fet, sinó també un fet enriquidor de la condició humana, la qual cosa no implica una valoració diferent. Per a això es posarà en valor els assoliments que a llarg de la història han aconseguit les dones, malgrat la dura discriminació a la qual s'han vist sotmeses, i que precisament per això aqueixos assoliments han sigut menors, la qual cosa va representar un obstacle en un major desenvolupament d'aquests assoliments per a tota la humanitat.

- Reconeixement que l'elecció de sexe i tendència sexual és una manifestació de la llibertat d'elecció que ha de regir les nostres vides, i que a més no coarta la dels altres, i que per tant ha de ser respectada.

- Evidència que la raça, l'origen i la llengua ens venen daus per naixement i que això ha de representar més que una forma de discriminació o diferenciació jeràrquica, estranyesa o rebuig al diferent o un obstacle per a la comunicació, més aviat uns elements enriquidors i de reconeixement valoratiu d'altres cultures, llengües etc., com un element essencial del reconeixement de la diversitat humana.

- Reconeixement que les creences religioses i ideològiques, a més de representar una elecció personal (si s'ha efectuat de manera lliure), és també un aspecte enriquidor de la condició humana, i que per tant tant les pròpies, de la mateixa manera que les alienes, han de ser respectades i valorades (sempre que elles no representen o continguen elements discriminatoris o violents).

10.- AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS DE ÈXIT.

L'avaluació de la pràctica docent i indicadors bàsics d'èxit han de ser considerats com un part essencial de la programació didàctica. Per açò presentem uns documents que servisquen d'instruments de per a reflexionar sobre quatre aspectes fonamentals en la pràctica docent. Amb ells també es pretén aconseguir una sèrie d'indicis que servisquen per a formular unes propostes de millora, que seran arreplegades en la memòria final i aplicades, en la mesura del possible, en la programació didàctica que s'elaborarà per al següent curs:

1. Planificació.
2. Motivació de l'alumnat.
3. Desenvolupament de l'ensenyament.
4. Seguiment i avaluació del procés d'ensenyament aprenentatge.

1. PLANIFICACIÓ

INDICADORS	VALORACIÓ	PROPOSTES DE MILLORA
1. Programa l'assignatura tenint en compte els estàndards d'aprenentatge previstos en les lleis educatives.		

2. Programa l'assignatura tenint en compte el temps disponible per al seu desenvolupament.		
3. Selecciona i seqüència de forma progressiva els continguts de la programació d'aula tenint en compte les particularitats de cadascun dels grups d'estudiants.		
4. Programa activitats i estratègies en funció dels estàndards d'aprenentatge.		
5. Planifica les classes de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.		
6. Estableix els criteris, procediments i els instruments d'avaluació i autoavaluació que permeten fer el seguiment del progrés d'aprenentatge dels seus alumnes i alumnes.		
7. Es coordina amb el professorat d'altres departaments que puguin tenir continguts afins a la seua assignatura.		

2. MOTIVACIÓ DE L'ALUMNAT

INDICADORS	VALORACIÓ	PROPOSTES DE MILLORA
1. Proporciona un pla de treball al principi de cada unitat.		
2. Planteja situacions que introduïsquen la unitat (lectures, debats, diàlegs...).		
3. Relaciona els aprenentatges amb aplicacions reals o amb la seua funcionalitat.		
4. Informa sobre els progressos aconseguits i les dificultats oposades.		
5. Relaciona els continguts i les activitats amb els interessos de l'alumnat.		
6. Estimula la participació activa dels estudiants en classe.		
7. Promou la reflexió dels temes tractats.		

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENSENYAMENT

INDICADORS	VALORACIÓ	PROPOSTES DE MILLORA
1. Resumeix les idees fonamentals discutides abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes...		
2. Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes aclaridores; posa exemples...		

3. Té predisposició per a aclarir dubtes i oferir assessories dins i fora de les classes.		
4. Optimitza el temps disponible per al desenvolupament de cada unitat didàctica.		
5. Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per a recolzar els continguts en l'aula.		
6. Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluïda amb els estudiants.		
7. Desenvolupa els continguts d'una forma ordenada i comprensible per als alumnes i les alumnes.		
8. Planteja activitats que permeten l'adquisició dels estàndards d'aprenentatge i les destreses pròpies de l'etapa educativa.		
9. Planteja activitats grupals i individuals.		

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

INDICADORS	VALORACIÓ	PROPOSTES DE MILLORA
1. Realitza l'avaluació inicial al principi de curs per a ajustar la programació al nivell dels estudiants.		
2. Detecta els coneixements previs de cada unitat didàctica.		
3. Revisa, amb freqüència, els treballs proposats en l'aula i fora d'ella.		
4. Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les tasques i com pot millorar-les.		
5. Corregeix i explica de forma habitual els treballs i les activitats dels alumnes i les alumnes, i dóna pautes per a la millora dels seus aprenentatges.		
6. Utilitza suficients criteris d'avaluació que atenguen de manera equilibrada l'avaluació dels diferents continguts.		
7. Afavoreix els processos d'autoavaluació i coavaluació.		
8. Proposa noves activitats que faciliten l'adquisició d'objectius quan aquests no han sigut aconseguits suficientment.		
9. Proposa noves activitats de major nivell quan els objectius han sigut aconseguits amb suficiència.		
10. Utilitza diferents tècniques d'avaluació en funció dels continguts, el nivell dels estudiants, etc.		
11. Empra diferents mitjans per a informar dels resultats als estudiants i als pares.		

El cap del Departament,

Francisco Castillo Pina.